

לקיים ונמרחא יתב לריכוהא אמאי אלתעריכו למיפלג תרי זימני ע"ש. ור' אלעזר אומר
 כילן פטורין ומכביעה סומרין ותיבין משום שבעות צטוי דמ"ל כרז וכולנו מודו דודאי
 דלאו יודע מה אתה סה דשולל וגיבצה ואפידה לנושא שער ושוכר דקתי צבו מחיי'
 דמיין הווא חייב בבעות סומרים הוא שהוא קרן וחומש ואשם שהרי כפרו מנזן.
 וביד בפי"ח להלכות שבועות כ"ה ה': ג' אינו יודע מה אתה סה. ירושלמי פ' זה
 צורר. וביד סס: א"ל נאבד. ירושלמי פ' כל הכשעין ונלע"ד דהאי"ו דהאי"ו למיחייב
 א"ל מת או נכזר וכו' והעדים מעידין אותו שחלו אלא משום דבעי לפלוני בין טענה
 אפידה לטענה גיבצה אט"ע דגבי נושא שער ושוכר שהיה שוה לחיובא קצט נאבד א"ל
 משום דגבי היין פקדוני דמינין בפי"ג הנוול קמא לא שייך למיחייב מת או נכזר או
 נכזה קצט הכל נמי אשגרת לינפא דהתא ועיין במ"ס ס"ה ח': שאבלו משלם
 את הקרן. ירושלמי ויש אפילה בלא הפתר שפשתו אחר. וכתבו
 תוס' ז"ל והעדים מעידין אותו שחלו גרסי' וז"ל נמי טענה ומכר משלם תשלומי ד' וה'
 דבטענה קמא פריך מינה לרבי יוחנן דאמר העושה טענה נזכר בפקדון משלם תשלומי
 ככל טענה ומכר משלם תשלומי ד' וה' והוא קתי שחלו משלם תשלומי ככל א"ל
 הפלוני ד' וה' לא אט"ע ג' אשכר לבית בלא שחיפה משמע שחלו גרסי' וליכא
 למימר דהתם ברייתא היא דפריך מינה מדדמיק התם לאוקמה כר' מאיר והיינו משום
 דהתם מחייב ר"מ היא ואומר ר"ה האי דלא הוה טענה ומכר משלם תשלומי ד' וה'
 ואט"ע דלמת הוא משום דבקרלא לא כחזב ד' וה' אלא בנכז טעמו ע"כ: א"ל נגנב.
 פ' הנוול קמא ד' ק"ו ע"כ והתם קתי אפילו גבי א"ל נגנב והעדים מעידין שחלו
 וקא שקיל ופרי התם עליה דהאי שחלו. ואיחא בתוס' פ"ק דב"מ ד' ג': ד' אבד
 לאחד בשוק וכו'. פ' הנוול קמא ד' ק"ח. ורס"י ז"ל כתב דהכא לא נרסין משביעין
 אינו וכו'. א"ל תוס' ז"ל הוכיחו דגרסי' ליה וז"ל בקונטרס לא גרסי' הכא משביעין אי
 ואמר אמן דלא שבעה נמי איכא ככל בנכז טעמו ולפי זה לא גרסי' הוה מעלמי
 משלם קרן וחומש ואשם דחומש ואשם ליכא אלא בשביעה ובהנוול קמא משמע דהיא
 דגרסי' ליה דדייק הוה מפי עלמי א"ל אלא הוה אחר עדים לא ומוכה מינה דמזון
 האינו צו ככל פוסרו מן החומש וקצט משביעין אי משום ס"ס דהוה מפי עלמי עכ"ל
 ז"ל וכן פ' ג"כ אט"ע ז"ל עלמו שם ובתרי ס"ו ש"מ: ראה עדים שבחמשמשין
 וכו'. פ' מרובה ד' ע"ה ברייתא דקאמר התם עלה בסופא ר' אלעזר בר"ש אומר
 יבאו עדים ויעירו פ' לאהר שהודם ויתחייב קנסא. וכתבו שם תוס' ז"ל והא דאמרין
 בפי"ג שבועת העדות דלר"א בר"ש לא נשכחת לה דמודה מפי עלמו דפטור ללא היכא
 ז"ל וכן פ' ג"כ אט"ע ז"ל עלמו שם ובתרי ס"ו ש"מ: ראה עדים שבחמשמשין
 בר"ש דיתחייב בעדות העדים אפילו אחר שהודם אלא משום דקא מודי משום צעחוחא
 דעדים אלא היכא דמודה מעלמו אפי' ר"א בר"ש שמתון מודם דאפילו באו עדים אח"כ
 פטור. וכתן סתמו תוס' ז"ל ראה עדים שמתמסין ובתין וכו' לשמואל דאמר במרובה
 מודה בקנס ואפי"ו באו עדים חייב לרד' לאוקומי מחייב' כגון שחזרו לאחריהם וכו"ג

משי החם ע"כ: דה אמר לשואל. וכו' ביד סס ה' ו' דפרק שמיני: ו' א"ל אינו
 יודע מה אתה סה. וכו' כתב ס"ה יוסף ז"ל ברוב הספרים גרסי' פטור והימיה
 הוא צעמי. כפי רש"י לרד' להיות כך מת והוא ששכר פטור שאם הודה לו לא
 היה משלם וכו'. גם בסוף לשונו ז"ל לרד' להיות כך והוא שמת או נכזר או נכזה
 פטור שהרי שניה מפיטור וכו' וביד סס ה' ז' וק"ק אמאי לא הוה משלם קרן וחומש
 צהדיא רק בחרי צבי בתרא דמ"ח אלא גבי שואל ונושא שער ושוכר דקתי סתם חייב.
 ונלע"ד דדוקא בהך תרי צבאי אלתעריך למיחייב צהדיא משום דברייתא דידאו קתי
 משלם את הקרן או משלם תשלומי כול וכדקתי בפי"ג הנוול קמא גבי היין פקדוני.
 ונלע"ד עוד לומר דזו הקושיא אפשר שהגרסי' ר' אלעזר בנמרחא במאי דקאמר בנמרחא
 כולן פטורין משבעות סומרים ומיבין משום שבעת צטוי חוץ מאיני יודע מה אתה סה
 דשולל וגיבצה ודוקא דמשה שער ושוכר הוה חייב שפרי כפרו מנזן דליכא למידק
 מאי חוץ דקאמר דודאי דבהא אפילו רב ושמואל מודו אלא משמע שהגרסי' מה שהקשימו
 ומכאן זו הקושיא היא יכול הטוען לטעון דלמטה פטורין לגמרי הוא והראיה דשפחה
 לשבועת נקט הלא חד מפיטור קרן וחומש ואשם וחד סתם חייב ומינין לפטור מפי הייב
 משום שבעת צטוי ומאי היכא דקתי פטור יחייב הבכל לומר שר"ל פטור לגמרי לזה
 נשמר ר' אלעזר ופירש דבריו ואמר אט"ע דפטורין דקתי לכו לאומרי הלא חייבין משום
 שבעת צטוי קרבן עולה ויורד היכא דקתי חייב היינו קרן וחומש ואשם ולא אלתעריך.
 לפטוריו כיון דפירשו גבי ש"ח מן הטעם שכתבו וסמך על הנוזן כן נלע"ד.
 זה הכלל קמא איה דלא גרסי' ליה וכן ביירושלמי ליתיה וס"ה יוסף ז"ל מתקו א"ל רש"י
 ז"ל בפי"ג המפקיד ד' ל"ו משמע דגרסי' ליה ע"ש. וגם ס"ה ז"ל נראה דגרסי' ליה וליכא
 פירושו ולטובי אט"ע סכר כחבתיזו איני לעיל ס"ו ב' כס"ד ויהו: זה הכלל כל
 המשנה מחובה לחובה ומפיטור ומפיטור' לחובה פטור מחובה לפיטור
 חיוב. ובהאי פיסור אפילו אמוראי בנמרחא דרב אמר פטור משבעות הסומרים כלומר
 משבעות הפקדון וחייב משום שבעת צטוי כלומר קרבן עולה ויורד אש שגג בקרבן
 כדן שבעת צטוי לשבער בחומר יודע איני שבעות זו אשורה אלא אינו יודע אש
 חייבין עליה קרבן אש לכו וכדאיתא בפי"ג שבועת סתם בתרא ושמואל אמר דלף פטורין
 חייבין צטוי וטעמייהו מפ' בנמרחא עכ"ל ז"ל. ונלע"ד דזה הכלל קמא לא קתי רק
 אנושא שער ושוכר וזה הכלל בתרא קתי אפילו ד' סומרים: זה הכלל כל הגשבע
 דהקפ"ר וכו'. ירושלמי תני לא להקל ולא להחמיר חייב ע"ה וע"ה עוד. ז"ל ע"ה ונלע"ד
 הני כללי דמהני' לאחיי מפי וכן כתב ג"כ רבינו שמה לרביא ז"ל ש"ע ונלע"ד
 דאפשר דליתא לאחיי בש"ח א"ל מת או נכזר או נכזה או נכזר או נכזר או נכזר או
 חייב דהוי נכזר להקל על עלמו ואם אמר לו שפסע והוא שמת או נכזר או
 נכזה או נכזר או נכזר פטור דהוי נכזר להחמיר על עלמו וכן גבי שואל א"ל מתה
 מהמת מלאכה והוא שמה שאל מחמת מלאכה או נכזר או נכזה או נכזר או נכזר
 חייב דהוי נכזר להקל על עלמו ואם בספק פטור דוק:

סליק פירקא. וסליקא לה מסכת שבועות

מסכת עדויות

בעה"י הנותן בים דרך אניות. נתחיל מסכת עדויות.

דהיינו בעול מלכותו: בו ביום מפ' לקמן דכל צו ציוס שמינו לר' אלעזר בן עזריה
 נשיא הוה ורמות רוחא דר"ג גרס לנפל מלכותו והחכמים כולם נתקבצו לכבודו דר'
 אלעזר בן עזריה והמליכוהו וכמיה צו ציוס עדויות. וליהי ע"ה ברייתא מסכת ע"ה
 היה לו לשנות ברייתא ביון דקאי אמאי דתני בסנהדרין. רמות רוחא דבריה דשלמה
 דקאמר אבני יסר אחכס בשוטים ואני בעקרבים גרס שחלקה מלכות בית דוד. ליהי
 מילתא דר"ג ברייתא הא דתני לקמן בפי"ג ארבעה דברים ר"ג ממנו והחכמים מטכרין:
 או מילתא דר' יהושע דתתן ל' ספקות ר' יהושע ממנו והחכמים מטכרין דכין
 דמסכתא דר' ע"ה נגלוט מחלוקתו של זה וכל זה נשנית מילתייהו ה"ל למיחייב ברייתא
 דליהו דגרמי: מהר"ל קאתי דאמר' דמסכת שבת הלל משמע
 גמליאל ושמעון נהגו נשיאות בפני הבית מלה שנה והאי ר"ג צר פלוגתיה דר' יהושע
 גרסי דרשב"ל הוקן הנהרג הוה. דהלל נשיא דלשכת הגזית הוה בני איהא בפסחים
 בפי"ג אלו דברים: ושמאי אב ב"ד דתתנו בפי"ג א"ן דורשין ומינין בחובשפתא בפי"
 בתרא דבבב"ס ובה' בתרא דסוריות כשהנשיא נכנס כל הבט עומדין סבת הלל משמע
 לאחד מהם ליטב עד שיאמר להם שבו אב ב"ד שניכנס עושין לו שורות וכו'. הקדמה
 לנתינת דמתי' ברייתא בפי"ג הרי צבאי קמאי דיון שעתן ומתי' דמקד להלל ועשאו
 דלניהו דמקדו דלקמן לקמן מפ' לה וקמ"ל תנא דמתני' דמסדר לה לעדויות
 דלא למד ר"ג מהלל זקנו דהלל זקנו וקמו דהלל זקנו וקמו דהלל זקנו ומתי' וקדמה
 למילתיה דמתי' ברייתא מה שח"כ בר"ש שבוה לר' יהושע שהעמידו על רגליו והיחו
 כן עד שרגנו כל העם דלקמן: בדתניא בשנכנסו וכו' דבסיפא דברייתא תימן
 אמרו נתחיל מדברי הלל ושמיני כלומר כיון שבהו לידו כך מהמת המלכות של זה
 שעתה אנו רואין הרעב שסיה לחכמים לטענה הרעב לאמר שחלם מה ביו' זבין
 זקנו: בדתניא בשנכנסו רבותינו ראש תוספתא לעדויות היא ומפי' ביירושלמי
 דבבב"ס דכל היכא דתני כשנכנסו רבותינו לנכנס ביבנה סיניו משום שיהוספו
 ספסליה הרבה שהעמידו לר"א בן עזריה נשיא והיו עשויין שורות שורות ככס
 והיינו רעב לשמוע את דבר ה' שלא היו יכולין לנכנס לבית המדרש שבהי ר"ג נשיא:
 זו הלכה דכתיב ויגד לעם את כל דברי ה' והיינו תורה. דבר השם זה הקץ פי'
 רש"י

פרק א על יד. על כח מסקידה לסקידה הוא צא ונמעטו כמו פסל על ידו
 לבימות וכן הרשב. ומה מאלד תמהו ושמתי על מה שמלתי בכתיבת
 יד לטון גמרא על קת מקומות ממסכת זו והוה מה שמלתי כחזב עליה דמתני גמרא
 מכדי תנא משבעות קא סליק מ"ה דתני עדויות אידי דתני בסנהדרין השוכר ע"ה
 וכו' וקא בני למיתנו ע"ה ותוקפא ע"ה סיבי צדי דלמר ר' אלעזר כל אדם
 סיס צו נסות הרוח ראו' ע"ה לנכזה כתיב סהא ורמי הקומה גדועים וכו' סהא
 ואסריכס תנדשון והא משום תוקפא דרבן גמליאל עם ר' יהושע מתייבא דתניא עדויות
 צו ביום שבת מ"ה תני לה צדי ע"ה ולתייבא ע"ה ברייתא משום עדויות לסקנהדרין
 שייך תני לה ברייתא אפידה דלמרי משום דמרות רוחא קא אהר והר ה"ל שנוגתא צדי
 שייבא ע"ה דא צדיה דשלמה מעיקרא ה"ל רמות רוחא והר ה"ל שנוגתא צדי
 ירבעם ואמטול הכי פלח ירבעם ע"ה מש"ה תני למילתא דפלוגתא ברייתא והר הני
 ע"ה אי הני אמאי תני ע"ה ירבעם ע"ה מש"ה תני למילתא דרבן גמליאל
 ברייתא או מילתא דר' יהושע ברייתא משום דר"ג מהלל קא אחי דברים דרשב"ל
 הוקן הוה וקמ"ל דהלל איפכא דרבן גמליאל דהלל נשיא דסנהדרין דלשכת הגזית הוה
 והמלי אב ב"ד הוה ואפי"ה אקדיס הלל למילתיה דמתי' ברייתא דתתניא כשנכנסו
 רבותינו בנכנס ביבנה אמרו עתידה תורה ששחלקה מישראל שאלמר הנה ימנע ביום
 גלס ה' ושלחתי רעב בצרף אל רעב לנחס ולא מלח למים כי אש ימנע את דבר ה' ולא ימנאו
 ה' וכתבי וננו מים עד ים ומנפון ועד מלחה יעושטו לנקט את דבר ה' ולא ימנאו
 דבר ה' זו הלכה דבר ה' זו סק דבר ה' זו נושא אמרו נתחיל מדברי שמי ואלל
 ע"ה ומלתי עליה פי"ג מוכנה להחכם הרב ר' שלמה שיריזי ז"ל תנא משבעות
 בקא סליקו ש וכו' כך סדר המסנה סנהדרין ומכות ושבועות ועדויות ע"ה ובשבעות
 מסכת אמאי הני עד ים בתר מכות. אידי דתני בסנהדרין השוכר ע"ה אחד העובד ואחד
 קיובא פי"ד מיתות: תוקפא נכות סיה: דא"ר אלעזר במסכת סוטה פ"ק: ראו'
 לגרעו באשורה וכו' יגדו וישרס אחריה כחשרה שפריך לשרס אחריה כדכתיב ואבדה
 הנה שמת: משום תוקפא דר"ג עם ר' יהושע מתניא דמכרס לקמן ובה' הפלח
 סתת אחא שמהמת נסוחו על ר' יהושע נתקן עם ר' יהושע וכו' והגרס נגדע עמו

רש"י ז"ל לא ידענה היכא וכחבו הוסי' דכתיב נבי גלות שבטים בספר דניאל מספר הפנים אשר היה דבר ה' אל ירמיה הנביא למלכות וכו' : נבואה דכתיב דבר ה' אשר היה אל הוסי' ע"כ מן הפרש הג"ל ז"ל. והם בכתיבת יד שמלאכי איתא לכוניא דבש"ר ח' אלישור דהיילא מלי יבוסטו לבקש את דבר ה'. ונס לכוניא דא"ל רב דלא בר אהנה לרבא תהי האי תורה דאיתא בספחים בפ"ק גס לכל הכוונא דמ"ט דש"ל דאיתא בפ"ק דגדה עם פירושיה כזכר בע"ל : ב שמיא אומר מקב לחלה אומר ר"ח דשמלו מסער למדת בעל הבית דחלה לא תהנה בו הורה שיעור ותנן כפי שני דמסכת חלה דבעל הבית מפרים אחד מ"ד והקב הוא כ"ד גנים ומלאכת חלתו כבינה דאיכא בו כדי נתינת כסן : והלל אומר מקב"י למדת נחום שותן אחד מארבעים וסמנה דהיינו כבינה משני קב"י פחות מכבינה לא הוי נתינה וי"מ דעממא דהלל משום דעומר עשירית האיסה עשור מלכר שני קב"י משלם סא"ס סה"ן קב"י ושמיא סבר דלחיו של עומר משערין לפי סה"ס נחלק לשתי סעודות אחת שחיתא ו' זין הערבים להכי קאמר מקב לתלם מרבינו שמעון ז"ל דפ"ט דמסכת חלה. וכן ג"כ תבין דהוסי' דגס הירושלמי בפ"ק דשבת דף ס"ו וכן פ"ה הרשב"ד ז"ל וכן הוא בלשון הגמרא שמיא כוונא דלחיה דרש"י למדת חלה שני ממתי' בגא דמחשת רבשים. וכולה מתניתין מיידי לה בשבת פ"ק דף ס"ו ועיין בתוס' דשירובין פ' כ"ד דמסתחין דף פ"ג. ומלאכי כחוב אמתי' נמלא טעמיה דשמיא ושלל עשור מלכר דהיינו ויסק חמשיהו עליו סה"ה הוא וחיימו חמשה במאי פליגי שמיא סבר עריסותיכם הרתי סעודות ראשית מכל שיעור וסבורה ודלא סבר רש"י איתת לשתי סעודות ורבנן פליגי עליה דהלל כחדא וסברי לה כותיה צחלה פליגי עליהם נהדרא דשור מלגא הוא דהוי וסברי כותיה נהדרא דראשית אחת להתיי' דשמיא : מאי קב ומחיה ומלי הגדלו המדות דלחיה ראשית עריסותיכם כדי עיבתכם וכמה עיבתכם כדי עיבת מדבר וכמה עיבת מדבר דכתיב והמומר עשירית האיסה הוא מנאן אמרו הכמים שבעה רבשים קמה ועוד חייבים צחלה סה"ס שם ירושלמיים סה"ס המס של ספורי מכה"ן אמרו האוכל במדה זו ה"ו בריא ומצורף יקר על קרעבן פחות מכה"ן מקולקל במשוי' : ר' יוסי אומר וכו' מ"ט דר' יוסי אומר כי כתיב ראשית ערים תיכם חלה תרימו תרומה מלכר קאמר דהי' תרומה מלגא וקאמר עשירית האיסה דמחאה דעני דלכבר רחמנא היכי משכח לה והתיא ממסכה ישראל מן המותר לישראל ועוד תניא חיון מתיאין מנחות מן הסבל אלא לאו ס"מ מלכר הוא דשביילא ע"מ. ורבנן סברי כיון דקא מיימי לה בשלת לא שביילא דתנן הספרים הלחו קמה אינה חלה ור' יוסי אומר לך כיון דכדיעבד לא הני לה שם חלה טבל חשיבא ורבנן קסברי דאילו דיעבד מני לא אהני לה שם וקאפליגי בשלגהא דר' יושע ורבנן דתנן ואסורה לורים דברי ר' יושע אמרו לו ממשה וקפסה זקן ור' אמר הלל אף הוא כולל ע"כ מה שזמנתי ונס שם י"ס עליה פירוש מהכס הג"ל ל"ט : אמריס בין בתחלה בין בסוף שיעורו שלשה לוגין כעדותם דשמעיה ואבסליון דהכא. ומיימי לה בשבת פ"ק דף ס"ו ובהר"ש ז"ל פ' תנוקות דף פ"ב. ומלאכי שכתב ההס' הר"ר יוסף אבנתי ז"ל וז"ל ח"ו יוסף אבנתי על לאו כי היה לו לומר ג' מים שאובים פיסל את המקוה למה אמר מלא שרי שמיא והכמים כי אמר מלא ונס פוסלין ב' שפון רבים אינו נכון כיון שאינו אלא הין אחד אלא שצריך לומר שחור על המים וזה דהוק ועל כן אומר סך שעת מרבו וזה כ"ל עיקר ע"כ. ונס ראיתי שמתק שתי מלות אלה שביילא ע"מ. ופירש הרשב"ד ז"ל הלל אימר מלא הין מים שאובים טעמא דהלל כי הוי היא המדה היותר גדולה בנת דכתיב ושמן זית היא הלכה היא חסובה לפסול את המקוה והש"ס שאמרו בתורה מדות קטנות מולא' כיון דמיס שאובים לפסול את המקוה מדרבנן הוא חזינן בתר המדה היותר גדולה והאי דלא שיער אלא בשבת כגול' תלמודא וי"ל למימר שלשה קבין דק"ל דהין הוי תריסר לוגין אלא שחייב אדם לומר כלאן רבו והשעל דברי רבו שאלם לגלות כי שמיא שהסין היא המדה הגדולה היותר בתורה היא החסובה לפסול את המקוה בשאובים ואידך לא : שמיא אומר מ' קבין קסברי כיון דחששה קב"י הם רחויין לפסול בעל קרי ונסס י' להשכיב כדי להשתקף כל גופו מהות מכאן לא הלכה הם שאובים לפסול בשאובים דשיעור שביילא פיסל עיניה צריך שיהי כח' וחסובים אורמריס לשפול לרובן טעמייהו דרבנן כיון שסס נהויס לשיעור נסכי קרבנות נכור שאובים הם לפסול וכו"פ שגמרו בתורה לקרבנות נכור מדות גדולות מו כען חיי' הכין ופליגית הדין קב"י דלשבתן דרביעית הדין כפי' הוא שפול אדם מן המדות האמורות בתורה הם למנחת יקוד הוא לא למנחת נכור אי' ממי הם לשמן בלבד הוא שרי און יין במנחה דבהם בפני עמיה אבל מדת שלשה לוגין הוא מדה ליי' ולשמן במנחת נסכים ע"כ ז"ל. אבל בהר"ש ז"ל מרובה וכן משה לוגין הוא מדה ליי' ולשמן במנחת נסכים ע"כ הסב וחו' לרבות' ארס דרשמריקן בפ"ק דשבת צחלה הוי טובליס דמי מערות סרוחים ומתינן על גבן ג' לוגין מים שאובים והיו אומריס לא אלו מעשרין אלא אלו מעשרין ע"כ. כפי' רש"י ז"ל ומכ"י ז"ל וכו' אמר המלקט ועוד פ"ה הרמב"ם ז"ל ויש מי שקורא מלא הין מלא הין ואומר ששהי כאלו הוא זין קן גסין. ונס כפי' רש"י ז"ל ריך להניס בצ"וויס אח"ע. ובפ"ק דשבת דף פ"ה רש"י ז"ל נסין רבותין ז"ל דבלשון רבו דקתיי הכא קאי אמשה רבינו ולבו ז"ל נמננס ביה שרי בכמה מקומות לא הקפיד על כך. וביד פ"ד דהלכות מקואות ס' ב'. ובסור י"ד ס' ר"א : ער שבאו שני גרדיים וכו' אינו יודע ליישב לשון ער ולא שמעתי פירוש ונראה שביני לפרט לא כדברי זה ולא דברי אלו אלא שלשה לוגין ולא רלו הלל ושמאי דכרייהם עד שבה עדותן של גרדיים וקיימו כל חכמי ישראל את דברייהם כדאמרי' גמ' והיינו אפילו הלל ושמאי וכו' והיינו דקתיי סופא ולמה הוכחו דברי שמאי והלל לנבילה דכיון דהו' ונסו דכרייהם למה טרף תנא דתמי' להשמיעט סברתה ומרין שלא יהא אדם וכו' ומפרש גמ' במקום שמועה כלאמר ללמדך שאלם שתי בידו שמועה לא יסא עומד על דבריו שרי חנות העולם לא עמדו הם עמיה על דבריהם כלאמר

דאע"פ דכרייהם נראין יותר בשלו דכרייהם מחמת השמועה וכשאמרו לו הין או ט קבין לא היה בידם שמועה הר"ש שירליו ז"ל. ועוד כתב ז"ל וסוד ראיתי בדברי הר"א ז"ל שגרהה שטרך להרין לשון עד דקתיי גמתי' שכתב וחכמים אומריס לא כדברי זה ולא כדברי זה ידעו חכמים שאין השיעור לא כזה ולא כזה ולא ידעו לכוין השיעור עד שהיעור על ג' לוגין סה"ן תשובין קתא להדחת הנוק ע"כ. ואין הכרייהם מתישבת כדבריו ע"כ ז"ל. ונראה שדעת הרשב"ד ז"ל שכתבתי בסמוך נתיין קתא לדעת הר"ש שירליו ז"ל. וז"ל ספר כריתות בלשון זמורים שער ב' ס' ע"ב דף ל"ט מצינו וחכמים אומריס לא כדברי זה ולא כדברי זה אע"פ שהם לא ידעו האמת אלא ידעו שלא היה כדברי שמאי והלל דתנן הלל אומר מלא הין מים שאובים פוסלים את המקוה שמאי אומר ע' קב"י והכ"ל לא כדברי זה ולא כדברי זה עד שבאו שני גרדיים ע"כ. ומלאכי כחוב עלה דתמי' גמ' מ"ט הכא דהתימילת' דהלל בריתא מ"ט הם חכמי צברי בצבי דלעיל דתמי' מילת' דשמאי בריתא דבין הוא דכחלוהו צבי לאקדומי למילתיה דהלל בריתא דהא הלל נתיא הוה אלא משום דהלל עותין ספי אקדמיה למילתיה דשמאי בריתא דתמי' משום דהלל הוקן שביניו ועלתו לעזרה לסמוך עליה ביום טוב חבירו עליו תלמידי שמאי א"ל מה טובה זל בניהם זל אמר להם נקמה הוה וליצחי בהחייבי ונכסם לה בזונה ולכלו להם ושהי הכא דמשמח דרביה קאמר לה וביקריה מני מחול וביקריה דרבי' לא מני מחיל : מלא הין מים וכו' מ"ט דהלל גמר מהין דלנוחית דשמן המשחה דמרבינן מיהו מלכים וכהניס מיהו הם י"ב לוגין ה"ע י"ב לוגין מ"ט דשמאי גמר מ"ט קבין מים דבעל קרי דהתיא בעל קרי חולה שמתו עליו מ' קבין מים סבור מה הם צביר מ"ט קבין מים לא חשיבי אף הכל גמ' צביר מ"ט קבין לא חשיבי והלל דאנמר משמן המשחה לגמרי מ"ט קבין דבעל קרי קסבר מקוה פסולו דלורייהו ופי' קבין דבעל קרי מדרבנן ואורייהו דלרבנן לא נמרינן שמן המשחה מדלורייהו ומלורייהו מלורייהו נמרינן ואידך קסבר כל דצ"ק רבנן כמין דלורייהו חוקן וליגמר דשמן המשחה אמר לך מים ממים נמרינן מים משמן לא נמרינן ורבנן מאי עמיייהו קסברי דשמן מ"ט קבין לא נמרינן דלא דלורייהו הוא דרבנן ומשמן המשחה גמ' לא נמרינן דשמן המשחה הדוס הוא ומחדום לא נמרינן כדתייהו והלא אף לסוך צו לא חשיביקין און צו פ"ק אלא נמרינן מנסיי המידי נכור מה הם הם שלשה לוגין אף הכל מ"ט לוגין. וליגמר מנסיי פ"ה הפסח מועט הפסח וליגמר מלוג דמלוער אמרי לך רבנן שומאים דעלמא שניחא וסומאה דמלוער לא שניחא ונכריי חמדין שכתיי ומתיי ממנוי נמרינן ומלחיו מזוי לא נמרינן והלל גמ' אמאי לא נמר מנסיי קסבר דהסך ארס מהכשר ארס נמרינן וארס מהכשר צמחה לא נמרינן ורבנן כיון דקרבנות צמקוס ארס הוא דרביי כלדס נינוס ע"כ. והס' מיימי גמ' בריתא דברסבוסה לא היתה מחלוקת דלריתא בריתא דתמי' פ' הין דורשין וכוניא דלמר רב הונא בשלשם מקומות נהלקו שמאי והלל ואלו הן כל הנשים דיין שיהיו וכו' שמאי אומר מקב לתלם וכו' ואידך הלל אומר מלא הין מים שאובים. והיון צה וחו תיכא וכו' כדליתא בפ"ק דשבת : ר' אבחי העולם הלל ושמיא סברי חכמים בשלו ארס שמיא ונכרייהם כמנין שמיא ונכרייהם לא כדברי זה ולא כדברי זה בהלת בצבי דלעיל דנס שאמרו חכמים לא כדברי זה ולא כדברי זה גשתי חסויה הרשב"ש אפסא לומר דמי' הסמועה שרי עדות אמריס כדשמע בתוספתא דהרשב"ד ז"ל : ה' שאין בי"ד יבול לבמל דברי חב"ד חברו ער שיהא גדול ממנו בחכמה ובמנין מנין סמיס קאמר והכי איתא בירוש' ע"כ [הרשב"ד ז"ל] ונראה דגריס יסמוך צלי ווי בראש תיבה וכמו שכתוב בסמוך בשם הר"ש ז"ל אלא שמתחילתם שפירוש. ונס הר"ר יוסף ז"ל כתב שבקתא ספריס יסמוך. וריתא לנתי בצא דרב"ק דמגלה וכרפ"ק דמועד קטן. ותוס' צ"ל דהא דף ל"ו ונגמ' צ"ל און מעמידין דף ל"ו ונס בירושלמי דף מ"א ודפ"ק דשבת דף ג'. וביד פ' ג' ונס דלכלהו ממריס. וז"ל הר"ש שירליו ז"ל ולמה הוכחו דברי היחיד בין המרובין כען הו' דתנן לעיל תמס רבשים קמה חייבים צחלה ר' יוסי אומר תמס ועוד חייבין וכן הו' דתנן הללוהו ר"מ מכשיר וחכמים פוסלים וכן דתנן רש"י עד שהנב"ל לית הסמפנות כיון דקיימא לן הלכה כדברי סבורין ולן חזרו דברי יחיד ומרובין הוה דתמי' שאלם ריבא ב"ד דברי היחיד וירנה לסמוך עליו פיסמוך עליו ודוקא בשעת הדחק מפני נורף היעוד כמו שאמרו כדאי הוא ל"ס לסמוך עליו בשעת הדחק להא מיהא לה. ודברת דברי היחיד שביילא לסמוך עליהן ואם לא נכתבו דברי היחיד הויאך הוה יכול להקל ולסמוך עליו וכן מלאתי לרש"י ז"ל : שאין בי"ד וכו' כלאמר ודוקא שיצטק יבול ויבול דהצ"ד עלמו שרואה דברי היחיד אינו לוקח אותה סברא להלכה ונעשות מעשה אפילו שלא בשעת הדחק בזכו קרוי בטול דברי המרובין הסקדומים ואין סוס ב"ד יכול לעשות כן אלא"כ יכא גדול ממנו בחכמה ובמנין אלא לסמוך הוא פסול רשות בלבד ומשה' תני תנא שאין בי"ד יכול לבעול כלאמר כלאמר הוא דקא שרינן אבל לבעול לא שאין בי"ד יכול לבעול וכו' ופי' לסמוך היינו כמי שהוא חלום ואינו יכול לפסוד על רגליו וסמך על אחר קתא אבל עיקר גיטו על רגליו עומד כך הדין עלמו אינו עומד על אותה סברה ולתפוס אותה אפי' בריח אלא דוקא בשעת הדחק וסינו דתני תנא דבריתא דהלכה הלכה כדברי המרובים וכו' ומאי לעולם לומר לך שצ"ד שסמוך על היחיד מודה דהלכה כדברי המרובין אלא כאן בשעת הדחק דהיינו נורף השעה כאן שלא בשעת הדחק והלא לאון המסנה הלשון הכרייהו מדוייקים דס"ל לתנא דתמי' דדוקא גבי שמאי והלל הוא דתמי' והוכחו לנבטל משום דלא היה בידם שמועה ורבנן דלגיני עלייהו הסקימו לשמועה אבל יחיד דפליגי על רביס דתני ליה הוה במועה לא אמרו עליו וכו' יהודס פליגי והיה שונה ואפילו גבי יחיד דהוכחו לנבטל דר' יהודס סבר אפילו בשעת הדחק אין לו נכסים צ"ד להפסד כדברי היחיד וחסבין ליה הוי סברא גמ' צ"ל לוגן הגול דלמר יבסיס וכוניא ריחיה מלאכי כרכוס סהו מוריסיין ולנב"ל לנביהם ואמרי ליה רבנן אין שעת הדחק ריחיה וחיאו חזינן לעשטיה דשבר לשום צ"ד לא היה לו להורות יבסיס כפריס מהסו טעמא דשעת הדחק דלדידיה אין חילוק בין שעת הדחק ללכה שעת הדחק כי טעמייהו דכאן דלא הוכחו דברי היחיד אלא כדי לנבטל דתמי' כדבריהם וזה היה צחות הימים סהו רחמי יצויהו בנב"ל אפילו בימי רבי ואין נריך לומר בפני הבית דבמי' ר' יהודס סהו כתיבא סהו בפני הבית שלחו לו הלכין

אשר יר' יהודה שאלה נבלין ומאודתך פרוכה על ירושלים וצמי רבי נמי סיו ראשי ישיבת סס שארי שאל מה אני בשעיר נשיא ואל' ר' חייא הרי לרתיך נבבל רב הונא כדליתא כהריות ומש' היררכו לכתוב דברי היחיד בשמנה שאל לא הוכרז אלא בזה הלמוד אחד משם לכהן והיה אומר אני שומע לדעת משנה זו שיש לי כבלה מרב מומחה כסך אולי היה ב"ד שלי מרובה משלכם ולכן הוצרכו לכתוב דברי היחיד להגיד לו כבד נשמתו לנו אותה כבדא שאלה אומר ונתבטלה וכדברי אש פלוגי שמע' ומתבטלו דבריו כך יל' והל' ז"ל סובר דלון חילוק בין למוד בין לבטל ופי' שאלמלא דברי היחיד לא היו יכולין לבטל דברי מרובין אפילו בשעת הדחק שאין ב"ד יכול לבטל דברי ב"ד חברו אם הושוו כולן לדעת אחת עד שיבא גדול ממנו וכו' אבל אם היה מחלוקת דבר יכולין ב"ד אחד אפי' קטנים מהם למוד על דברי היחיד. כיוצא בדבר מילוי באלוהים שפסקים הלכה כדברי היחיד במקום הנרובים אבל במקום שאין מחלוקת אין כה באלוהים לחלוק על דברי הגאון ע"כ. ואין דבריו נכונים לדברי ב"ד נראה וקם דילא הוי כיון דהוי מרובין ועוד דקתי נבליהא לעולם הלכה כדברי המרובין אלא הכין מה שפירשתי: א"א ב' גדול במנו גמ' מפ' דהייט דוקא פי' הוי מילאה דבזו הגזר ויולין לעמוד נה אכל פי' אין צבור יכולין וכו' לר' זכר ב"ד גדול אלא אפילו קמן דהא סגן מ"ח דבר הוי ורבי היחיד: בחכמה ובמנין גבין גבין ושאל דבשקן נמי מנין שיהא דהא נבליהא דהייחוד לקמן היה אחד מהם גדול מחברו בהכמה ובמנין הלך אחריו החס לא שיק' אלא מנין שנים וכן מלאתו לרס"י ז"ל דפירש במסכת אבות במנין השם ובמנין התלמידים: וכן א"ר יהודה א"ר ר' הלל ב"ד הלל היה שונה במתנתו כן לעולם הלכה כדברי המרובין א"כ למה מייכרין דברי היחיד לעולם. ולבטל דלמך הירוצא דמילתא הוא לדליותא אין חילוק בין בשעת הדחק ללא שעת הדחק וללא שעת הדחק וכן דעת הרשב"ד ז"ל. והר"ם ז"ל פירש א"כ שאין שאל אחר אלא כפי המעשה והוא היותו כשהם דברי היחיד א"כ המרובים אכל היבא שמתבטל בפירוש דברי היחיד מקומו דברי המרובין כי היבא ללעיל שקיימו דברי הגשודים וכיוצא בזה כנמה מקומוהו והשתא אפילו בשעת הדחק אין לסמוך על דברי היחיד המבטולין א"כ למה הוכיח דברי היחיד לעולם אלא טעם י' לדבר שה' אומר אדם כי אני מקובל לעיניו וכו' כדברי אש פלוגי שמע' והתם פסוק שמע' המרובים נאמר ולא נאמר אלא מפי אלוהי היחיד ע"כ. ומה שפי' כי הסיף ללעיל שקיימו דברי המעידין כהיה מהני' לא מני' ר' יהודה לאקשו' כלל דהא תנא דותמ' מתוך למה הוכיחו דברי שמלי ובלל לבטלם וכו' והיינו להשמיטן סתן עצמם חזרו בהם ולא עמדו בשמטתם מכה שהשמעה ובהיא כבד מודו לבלטלם הוא דהוכיחו וכבר פירשתי לעיל ע"ל ז"ל. ואיתא לאפי' בראשיתנו פ"ק דשבועות. ור"חיהו שכחה הררי"א ז"ל על מה שכתב דר' יחיד שלא עשו שום ב"ד כדבריו וכו' כל זה לא נוכר כדבריו על כן נראה דר' יהודה בל נומר טעם אחר לקושי' הראשונה שהקשו ולמה מייכרין את דברי היחיד וכו' לומר מה שהוכיחו דברי שמלי ובלל כבד חרעו שהטעם הוא ללמד לדורות אבל מה שכתבו דברי היחיד הוא קשה עדין ומה שפירשתי שאל יראה ב"ד וכו' וזה ר' יהודה לומר טעם אחר וחזר ואמר לשון הגוי'א האשונה א"כ למה מייכרין וכו' וגם הוא חזר על תירוצו שתרנו על שמלי ובלל ואומר א"כ סוסי טעם הדבר א"כ למה הוכיחו דברי שמלי שהיה חזר ובהיא כבד המרובין אלא הטעם הוא שאל יאמר אדם וכו' וכדומה לזה גם במסכת כותה פ"ה ב"ד בנמלכת הרשות אבל בנמלכת מעלה וכו' א"ר יהודה ב"ד בנמלכת מעלה וכו' וז"ל ע"כ: ז' בש"א רובע וכו' צמיר פ' ב"ב דף ק"ב בריהא ופירשו סס תוס' ז"ל או מרוב המנין פי' אם תפס קב"ה עמוהו וקולע מעט מכל אחד ואחד עד שהמעידי רובע יטמאו נאהל ע"כ. ויש טעם מהמנה וכו' ב"ר"י שני דאלהות ורובע עמוהו מרוב המנין או מרוב המנין וע"כ כי מראה שסס פ' ר"ז ז"ל כסך ממש שפירש פה. (הנהיה כהוה כספר כריחות בלשון למודים שער ב' דף ל"ט מעידי תלמידים חולקים על רבם והתלמידים מוכיחו בהתלה לפי רבם כי הלא דומה דעותו פ"ק דתנין ז"ל אומר רובע עמוהו מן העמוהים בין מהנים בין משלם אדם ב"ד רובע עמוהו מן הגוה וכו' שמאי אומר אפי' מעלם אחד עוד גבי כרשיני תרומה בש"א שורין וספין כשהיה וכו' ובכסף קאמר שמאי אומר יאכלו לרדי וכן במשטר שני. עוד גבי הפרוט סלע של מעשר שני שמאי אומר בכל הסלע זעוהו וסס פלוגי ב"ש ז"ל לפי חכמים ור' עקיבא ור' פרושין ובסף קאמר שמאי אומר ייתנו בצרות אבדה מעשר שני. וכן גבי כסף כל כלה שניטלו הפווי' בש"א וכו' ובה"א וכו' שמאי אומר וכו' וכן בהה' שאל כסף שקבעו בעריבה פלוגי ב"ש ז"ל ושמאי [אומר] כסף אף העשו בה ושמא בילדותו תנא לה כמו שאמרנו ב"ה ובקומו חזר בו ונשנה לא זה ממקומו וכן מליט גבי סוכה קונה את הכסף בילדותו שנה בעינין אחד וצוקומו שנה בעינין אחר וזה היה הבא דהקדים דברי התלמידים שדך שנה הרב בתולה ונחא שהתלמידים קבלו כך מרסם ולא מלגש פי' אך יתכן שיהיה הושוו לדעת אחד אם לא קבלו מרב אחד דלא שפירא ליה כהה' הנא ע"כ) והא לך קוצר פי' הרשב"ד ז"ל בש"א רובע עמוהו מן העמוהים וכו' כלומר מהאיה עמוהו שבהם אפי' מאלוהים דים ורגלים או מקובלות או מכהמות או מקנה הוה או ממרסק אפי' שאין רוב בנייהו לא מן הגוה ולא בגודל וכו' כדרי דוקא מן הגוה כלומר מן היררכים ולמעלה והיררכים ככלל שאין האדם יכול לחיות וזלמם לכל מן השקויים לא הוילין וקשו'ו רגלים ויולין לחיות הלכך כיון זיכול לחיות וזלמם מתיקר הנוק ואפי' שהשקויים הם מרוב הלכך נבחרה בדי' ירך וממלאין כשהוא מן העמוהו דומיין להם דלון מסמלין בזהל אי נמי איכא לפרושי דבעי ב"ש שיבא שאל כ"ה כהיה או הוי ירכים לבדן או שתי שקויים מייך אחת והיינו בין שמטיס בין משלם דלמרי ב"ש ז"ל ופי' דשקויים שפייחו לאו מן הגוה ניהו. כיון דאיכא ירך דהיינו שיהיה מן הגוה ושקויים הם מרוב מנין גבוה הלכך נבחרה בדי' ירך וממלאין כשהוא מן הקבץ ור' יהושע אומר במסכת אבות דלויב לויב לויב דב"ש לא פלוגי אבה' אלא מר אמר ועלנו נמי אחר חלד והתם נמי מפ' לשמאי דלמך אפי' מעלם אחד דהייט דוקא משדרה ונולגתה ע"כ: שמואי אומר אפי' מעצם אחד נמלא שהתלמידים חולקים על רבם ומוכיחו שמתבטל לפני רבם והטעם א"ר הכריות שהתלמידים קבלו כך מרסם חלטה בילדותו וזהו חזר בו ביקומוהו ואפי' מהנה ראשונה לא ויש מנקושה מספר הלימות

כלי עץ רחבים העשויין להניח עליהם דבר קדש של נחומין מממלאים מדרבנן כדאמר'
 ש' המוכר את הבית הכל היחי ליה לא נדנשא עשויין לכוין ע"פ. עוד אמרין החס
 לא נחלקו ר' דוסא ותנאים על מחלוקתו של אישא שכן מלאות סקן סבורות דקאים הם
 לשיכיה הם ולא לתשמיש אחר ועל של סבורי נמי לא נחלקו סקן סבורות דקאים הם
 ואין לך אדם שזכב עליהם על מה נחלקו על שאר מקומות מר סבר כיון לזכא דיתני
 עליהו שאין רוב בני אדם רגילים לייחדם לכך כדעבריה דמיין ומ"ס כיון דמיקרי ויתני
 עליהו כדאשחא דמיין. וביד כולה מהני' עד סוף סימן ה' פכ"ב דלמכות כלים ס' ג'
 ורפ"ג. ועיין בנפסחה שבניה הר"ר שמשון ז"ל בפכ"ו דכלים בנפסחה ואלו עורות:
 כל הקליעות שהוררות בהם פליגי דר' דוסא סבר דלא מניין לרבויהו מאו צד ארונ
 היינו קליע דהו צד היסודין לרבות שששה על שששה כדאשחא בפ' צמח מדליקין
 ורבנן סברי דמרבין מאו צד כל שהוא דהיינו קליע: חוץ מושל בגרילין נראה
 לע"ד שהאזור נקרא כן על שם שמתגלגל אוחו על גופו וכן מלאתי אח"כ עק פירש נ"כ
 הר"ם שיריזו ז"ל בשם המפרשים ז"ל וכתב עוד ז"ל ובבביתא קתני חוץ משל סק ושל
 צד ונלמדו דסידים נלגילין לשון נגילין זה שמשון לפי הפקדים כעין קודרין וחוסרין
 ארו סביבות פי הפק זהו שמשון דבטל לניי השק והאילו בפני עמנו כיון דיהוה לכך
 וכן לשפת הבגד שלא יקרוין קודרין וחוסרין אוחו שם משום דבטל לניי בגד צד
 ואילו בפני עמנו אבל קליעם לאשתמושי בהנפי נפשה ר' דוסא מטהר לה וכן בני
 עור ליה נבי. עוד שומאה אלא או בית קבול או חמש על חמש כדתיב במסכת כלים
 סכ"ג: חוץ מושל צמרים של מוכרי אמר דהוא לא צבי מבודק כשאר דליות אלא
 אפילו רבו כפי ה"כ: ליה לן ודאי אלא מאי דלמי לארינת בגד צד? הן הקלע
 שבינת קבול שלה ארון ל"ל כשהקבול שלה ארון אפילו לר' דוסא שומאה משום
 אריג כל שהוא אבל של עור ר' דוסא מטהר דקסבר תשמיש הקלע לאו תשמיש הוא
 כדי לפשוטו כלי לפי שיש עשוי רק זרוק אגנים ומטהר מקל בעלמא הוא עושה
 ורבנן כברי כל שהוא וקליע שאין בו חמש כדון הכור טמא משום כלי:
 נפסק בית אצבע שלה שהוררה לפי שאינה ראוייה לתשמיש אבל אם נפסק בית
 הפקיע שלה עומאה. בית הפקיע הוא הראש האחד בעומתו בו חשי משו כדי להשמיע
 קול בשעת זריקה הראש ז"ל. ואל לך פי' הר"ר אלמה שיריזו ז"ל האין צדתי קלותיה
 פי' כתיב שתי פתילות ארוכות ובהן מנינים בה אצבעו ופשוט בה כקל להכניס
 אלצבע ונקרא בית אצבע והוא מחווקו ביזו כשרואה להשליך האבן וכשיזכר הקלע באייר
 ורובא שאלא ממנה האבן בשעת זריקה פותח הפתילה השנית שחון לזרועו ומקרא
 וכולת צדו וקרוי כאן בית הפקיע שכל צד דבר הנראה קלע עגול קרוי כן כמו שאמרו
 על האוליוו קעית פקיעות של שתי ופקיעות מהתרגמין לזרע ביעין והאבן שזרקין ממקדקין
 אורה שראיה כעגולה ולפי שדרך אוחו מקום נורקת קרוי בית הפקיע: שבינת קבול
 שלה ארון שומאה לדברי הכל הוא אלא יא' קליע ולרבנן אפילו קליע לא צבי אלא' כיון
 דקארות השמיחה סביבותיה כדי שהאצבע תהיה בני דה"ל קליע ואחרי: של עור
 ר' דוסא כן הרבנים מטהר דשיפור עור חמש על חמש כדתיב בפכ"ו ורבנן
 ממלאין מרבייהו דאו צעור: בית אצבע שלה שהוררה ללא חויה לטלוס: בית
 הפקיע שומאה דלע"ז דנפסק בית הפקיע אשכר להפטר בה חשי אחר ועודנה
 בעומתהו כן צד דברי הנפסק אצבעו שפרש דהיינו דוסא שנהיהו בה שפה:
 והשוויה אוכלת וכו' פי' אלו נערוה דף פי' ובגמתיין דף פי' אשכר שיריזו: זה שפה:
 שאמרה נשברתי ופי' שניה בפ' שני דמסכת כתובות בשניו לשון קלה וחסה לן החס
 כהנמים: שהיה וכו' ופי' בתר"ם כ"ל לא נרשין לה וכו'. וגם הר"ר יוחנן ז"ל
 מהמ"ס וביד ש' ששי דלכות הרומות סימן י"א: ז' ד' הפקרות וכו' עמיה בפ' שני
 מקום סבורות. וביד בפכ"ו דל' אבות הטומאות כ"ו ו' ס': ה' ביצד הטמא עומד
 והשהור עובר השהור עומד והטמא עובר שומאה וכו' קד ז"ל. ופי' הראש"ד
 ז"ל הטמא עומד פי' אדם טמא שנתע במת וזהו הננוע בו עמא שומאה ערב אל"כ
 צוב לו מוצר ואוחו הטמא עומד ברה"ל סוקן ומנומנס לרה"ל שכל מי ששכר שם חס
 יקרב לפניה הביה הטמא שבע שם או ואפשר שלא יעט בו אל"כ אשכר ששכר עומד
 ברה"ל מנומנס לרה"ל והטמא עובר בלדו ר' יהושע ממלא דקסבר כיון שהטמא או המטמא
 עומד ברה"ל ספק שומאה [רשות] היחיד הוא ורבנן סבריין בעינין מוטמא ומטמא ברה"ל.
 והטמא והסבורה השנויה כאן לא שם מונחיה ע"פ הקרא דהתם אפילו תרוייהו ברה"ל.
 סבורה משום דלין בו דעון להשאל אלא בידי אדם כגון שום מסיס נבלה או כויה מן
 המת וזה נוטל סבורות ועוברים זה בזה זה סמוך לרה"ל וכל הטומאות הללו אשכר שחבא
 בהן שומאה אלא שומאה היסוד או שומאה מנע בכולן ר' יהושע ממלא ותנאים
 מסהרין על הטמא שפירשהו. וכן לדקדק למה לא הזכיר רה"ל וכו' עמא עומד וסבור
 עובר וטמא עובר וסבור עומד כאשר הזכיר בעומאה וסבורה ופסבר עומד דרישא
 ודאי בעומאה מנומנת לרה"ל או לרה"ל כאשר פירשתי ודיקא מדקתני בלשון טמא
 עומד ועובר אבל סיפא לאו בעומאה וסבורה מנומנתין לרה"ל אלא בעומאה שיהא שומא
 לפניה אלא כשהוא לפני הטומאה ולא הסבורה ברה"ל והטומאה ברה"ל שמה נכנסה
 הטומאה אלא הסבורה בכולן ר' יהושע ממלא ותנאים מסהרין ורישא להודיען כחו
 דר' יהושע דלע"ז דמיתא ודאי וכן עממא ודאי ברה"ל שמה הואיל ואחד מהן ודאי
 צדו כדאמרן ופיפא להודיען חוץ דרבנן דלע"ז דליכא לפסוקי דלמח ברה"ל. משם
 אפי"ה מסהרין רבנן דקסברי הא דאמרן ספק שומאה ברה"ל ספק דוקא כי איתנה
 לתרוייהו ברה"ל ודאי אלא שהוא ספק נגע ספק לא נגע אבל כי הוי ספק ביאה סבור
 וריאה לזה הסידור מדקא חשיב לכו' צד' ספקות אלהם רישא צד שומאה וסיפא
 צד שומא כדפירשתי: ע"פ ז"ל. וז"ל ס' הר"ם שיריזו ז"ל הטמא עומד והסבור
 עובר קיימא לן דבין שומאה ונורקת אבן וכן סבורה ונורקת ספק נגע ספק לא נגע ואפילו
 ברה"ל ספקו סבור כדתיב ברה"ל דמסכת סבורות חורק שומאה ממקום למקום ככר
 לבין המפתחות מפתח לבין הסבורות עומד וטעמא דספק שומאה ברה"ל דעמא מהיכל
 נרשין לה שומאה דליכא בוטל ונבעת מה התם אין שומאה אלא דלא יידיי אשכר ספק
 דעמא לקבל שומאה שיען דבין שומאה ובין הסבורה ללא יידיא אשכר ר' יהושע ורבנן

בכ"י פליגי ר' יהושע סבר דוקא צורק שהוא הולך באיור בכת הוא דלמרינן סבי אבל בטהור
 עובר לא אמרינן וה"ל שמיטין לבן עשוי דלמח גבי צבת מהך כעומד (סמא) [דמי] ורבנן
 אזלי לטעמיהו דמהך לאו כעומד (סמא) [דמי]. הסבור עומד וסמא עובר למע"ל
 דקיימא לן על הכורקים ספקים סבור ואפילו ר' יהודה דפליג בטהור מורקת מורה
 בטומאה נורקת כדאשחא התם ברה"ל דמסכת סבורות הכה ר' יהושע אזיל לטעמיה דשאני
 ליה בין זורק לעובר ורבנן כדלית לכו ללא שאני בין זורק לעובר והני קולי דשומאה
 עוברת או סבורה עוברת לא שרו רבנן אלא דוקא גבי חולין אבל לא גבי תרומה כדהניח
 גבי שומאה לכה ומס"ה תני הכה הסבור עובר או סמא עובר ולא הני סבורה עוברת
 או שומאה עוברת כדתיב שומאה ברה"ל ושומאה ברה"ל דהיא בתרומה נמי קא מסהרי
 רבנן דהסם סבורה תרומה משמע כדאמרין בעלמא מסמא סבורותי של חדרו ובבביתא
 נמי מס' סיפא לנבי תרומה: ספק האהיל ספק לא האהיל הך דינא לא שייך אלא דוקא
 גבי סיפא משום דשומאה אחד וסמא אחד במקום אחד נמי אלא רישא דממתיב לה
 לזריקה הא תניא בהדיא כל הנורקים ספקם סבור חוץ מכזית מן המת סקן מממאים
 להמס' כלממלה והממלה כלמס' וה"ל עובר למית דרנא מורקת אלא דוקא גבי סיפא
 הוא דקאמר. והאשכר דקאמר היינו סהין וית מן המת ע"ג החומר ברה"ל וספק לו אם
 הנגיף ידע לו גביו והאשכר על היות כהן הוי ע"ג תרומה וסבורה וסמא עוברת
 וספק לו אם הנגיף או לא הנגיף היינו סהין וית מן המת ע"ג החומר ברה"ל וספק לו אם
 דמטמא למטה מודו רבנן לר' יהושע דהא שומאה וסבורה ניהו במקום אחד כן כהנן רבינו
 שמשון ז"ל. ותי אומר דליברא ודאי אם האשכר כל הטומאה במקום אחד הויא וסמא אבל ספק
 האשכר ספק לא גביו והאשכר קתני וכו"ל אפילו וסמא נמי במקום אחד רישא דממתיב לכה
 אוחו פרק כויה מן המת צבי השורב ספק האשכר על האדם ועל הכלים ברה"ל ספק
 אדם שמה ספק כלים סבור וטעמא דספק כלים טמא דלין כהן דעמא דהשאל וספק
 אדם שומא משום דיש בו דעה והשאל וטעמא משום דהוי רה"ל דספקו שומא אלא ברה"ל
 ספקו דהוי אפי' שאלו וכו"ל מהני אחי כספסה ואפילו לרישא נמי מתי קאי וביביתא
 היינו דקמ"ל דכל המאשילין סקן מממאין למטה כלממלה סמאין אפילו נורקין אבל
 נודאי האשכר קאמר ובספק האשכר ברה"ל מסהרי רבנן בכלים ובר"ה מסהרין אפילו
 אדם כיון דספק האשכר ספק לא האשכר וכסיפא נמי שומא דרבנן דבעיין דומיא דבועל
 ובעלת ספקים במקום אחד ונמנינו למדין דתי' כ' ספקות אינם שוין שומאה נורקת ל"ל
 מודו צה ובטוברת פליגי ר' יהושע ממלא ורבנן מסהרי. סבורה נורקת פלוגתא דר'
 יהודה ורבנן וקיימא לן כרבנן ור' יהושע כרבנן ס"ל אלא דמפלגי בין סבורה נורקת
 לטהרה עוברת ורבנן לא מפלגי ושומאה נורקת דשרינן ל"מ בשמא שאין שומא למעלה
 לטהרה אבל לא שומא למעלה עמא ונדאי האשכר אבל ספק האשכר ספק לא האשכר
 סבור ברה"ל בין בחדם בין בכלים ובר"ה בכלים סבור. ושומאה ברה"ל או וסבורה
 ברה"ל אחר מסהרין ואפי' בנזבחה ואפי' בטומאה שומאה למעלה כלממלה ואפי' בתרומה
 נמי מסהרין ורישא בתרומה לא מסהרין אלא בחולין עכ"ל ז"ל: הן פלוגתא דברייט
 ר' צדוק במטבא וכו' דתיב דמסכת כלים. ופי' הראש"ד ז"ל ושרון של גרוסות
 ומסמר של ארון של גרוסות ומה שלא הזכיר בו מסמר כמו שהזכיר ברה"ל משום
 שהמסמר של שלתי והארון שיהיה לעיניו אחד הם עשויין שאינם רק לחיווק לכך הויא
 שניהו במסמר אחד ע"כ ועוד י"ל פי' אחר וטעמו קרוב לזה. וכתב הר"ם
 שיריזו ז"ל שלש דברים איבא לעיניו מאי שדרא דמתיתין כיון דהנא במיני דשאל"ס
 דברים קאי לעיניו צפ' שני מ"ל דתי' ד' דברים דר' יהושע ברישא ליתני שששה דר' דדוק
 ברישא דעשרה מילי דר' דוסא לכו הפסקה ניהו כדאמרין לעיל שומא אלא שששה דברים דר'
 דוק לתיב לכו ברישא וכו' אמאי לא תני ד' דברים דר' צדוק ד' דברים דר' יהושע והוא
 תני ד' דברים ד' וז"ל דתי' מילתא דר' יהושע ברישא משום דכלים מלאכה דר' דוסא
 ור' דוסא מיייר בתרומה כדתיב שניה אוכלת בתרומה ור' יהושע איירי נמי בתרומה
 כדאמרין לעיל תני תרומה בנדי תרומה והדר תני מילתיה דר' דדוק בהדיא משום
 דמליקתין משום חוקפא דר' מתנייהו ור' יהושע צר עולבא דר' הוה ודתי' וימני
 ס"ל עולבא בהדיא ודך מיייריהו בצבור דר' דדוק וכו' תני מילתיה דר' דדוק
 בהדיא: מסמר השלחני פי' הראש"ד ז"ל דרך שלתי פותח חותמו ומוריד את
 החריטין ע"פ ספסלן לפי החנות ועליו הוא נושא את משתיו וטען מסמאין בדיקבי
 החריטין כספסלן כדי שלא ימוטו ונראה לפי שיש לו מסמר מישלל וקובעו בכותל לפעמי'
 וזהו במסמר נושאן המאזינים שלו לשיקל מעותיו ובהא פליגי ר' דדוק ורבנן
 דדוק סבר כיון דפסוסי כלי מחכות סמאין האי נמי משמש ליה למלאכתו ושמא
 ורבנן סברי לא עשה אלא לשמש עם הקרקע וסבור: וארון של גרוסות של שומא
 פוליס וקולא אוחס בצור ומוכר אוחס ועלנין אוחס בצרון לזקוק ופי' הראש"ד ז"ל
 דמוליך ארוט מלא גריסין ע"ג עגלה ועוץ מסמאין בעגלה כדי להקפו שמה יעמ ויפול.
 וכתב עוד ומה שפירשתי בצרון של גרוסות על המסמר שיעוץ בעגלה שלו הוא המחלוקת
 למדתי אוחו מן הסוגיא השניה בן במשנת כלים פי"ב דתנן מסמר הגרע שמה פי' של
 המקוי דם שמה של אבן השניות טבור ור' דדוק מסמא מוכר סמא סמא ור' דדוק מסמא
 גרוסות ר' דדוק מסמא ותנאים מסהרין היינו עגלה שלה מחכת סמאין פי' אש"פ
 שאינה מקבלת כלום ותנן נמי בזה הכי מסמר שהחוקין ליות פותח בו את החבית
 ר' עקיבא ממלא ותנאים מסהרין עד שירכשו ומסמר של שלתי סבור ור' דדוק מסמא
 אלמא כולה מילתא בתנאים קא מייירי וקאמר בהאי מסמר מודאי ובהאי מסמר פליגי
 ומה ולמחר דהאי צרון אינו אלא במסמר שלו שמש אלא המחלוקת בצרון עמנו מה
 סיבו של ארון להבליטו בין המסמרים סיה לו להקדים או לאחר מה לו להפסיק במחלוקת
 המסמרים דר' דדוק ורבנן. ועוד כי אין לו פסח המחלוקת הארון דמ"ס ארון של גרוסות
 משאר ארונות דעלמא ואם יאמר לאומר למה לא הזכיר בו מסמר כמו שהזכיר באחרים
 שבו ולמחר מפני שהמסמר של שלתי והארון לעין אחד הם עשויין שאינם אלא לחיווק
 ולכן הויא את שניהם במסמר אחד עכ"ל. והבשה עניו הראש"ד ז"ל דה"ל למיתני מסמר
 של שלתי ושל ארון גרוסות ושל אבן ששמה אלא מזהיר והני ומסמר של אבן בשעות
 משמע דלא מייירי במסמר גבי ארון ונדאי דדברי הראש"ד ז"ל הם נכונים וקיימא
 הראש"ד ז"ל נכונה לכך ל"ל לפרש דכתרתי פליגי ר' דדוק ורבנן פליגי בדיקת ופליגי

נמי שער ר' יהודה במסנת עדייות ע"כ. אבל לפי פירוש הראב"ד ז"ל שאכתוב
בס"ד כפ' ר' ישמעאל דע"י פי' ר' גרסינן אין אובלין אלא כטובה ומ"מ הוא
עמו ז"ל כתב נ"ב פירות תורת כהנים להגירסא העיקרית הוא פלוגתא דביבית:
החזרת וכו' כפ' עשרים למסכת כלים מיימי רבינו שמעון ז"ל פלוגתא דר' יהודה
ורבין בחוספא דלנים דרבין סברי ז"ב לקולא. והא לך פי' הראב"ד ז"ל כוליה
פירקין דלעיל והא פירקא נמי לא ידעו במסכת עדייות אלא מפני ד' דברים שהעיד
עקביא בן מהללאל ואחד מהם דם הירוק שהוא מוסף על ז"ב וכו' במראה דמים
א"כ משום דם נבלות דר' יהודה הני לה לחומרא וכו' במראה דעדייות חלק עליו ר'
יהושע בן חזיה שהעיד שהוא דם סהור: ביצה נבלה ב"ה אורסים אי קשיא
לך הא דתניא שהעיד את התרומה ונמלאו בה זבים גמורות מותרות אכלתם בחלב
אלמלא לאו כנופה דמי לא קשיא דהאם בשר עוף בחלב דרבין הוא וכוון דהני זבים יניחו
לא גזרו עליהם משום תורת בשר אכל זבלה וכו' דלוריא הוא: החזרת בשר
אורמים וכו' שניו כלים ספ"ו כל המתות לרורות פטורות חוץ מאל ערביין ר' מאיר
לומר לרוב שם פטורות לרוב עולם סמאות ר' יוסי אומר כל המתות לרורות פטורות
פי' עד שיחפור ותיאיר בחוספ' דלנים התמת כפ' מלאה עומדת וכו' מלאה ולרורה
ר' יוסי ז"ר יהודה אומר הלף הדברים מכל זה לא מלינו משום אוחס שאינה לרורה
משה יא לנו לפסח מסנת עדייות דב"ש סברי בעינן לרוב ושומד כרימי דלאר לרור
עולם סמאות וכו' סברי אפ"ס שאינה לרורה כלומר אפ"ס שאינה לרורה עומדת אלא
אפי' לרור ששה סמאות וכו' והני דבעלים דלא כר' יהודה דלויכו ס"ל ע"כ לקולא
וחתרוייהו דמטיין דבעינן שהא דנכחה אלא מר ס"ל בעינן נכחה לרור עומדת אי
נכחה לרור ששה וכו' דברייהא הוא ר' יהודה דעדייות ושם דברים דמתחיתין
היינו דקא חשיב דם נכחית ודם סהור על מלרעות ברחמי ובהוספא דעדייות לא קשיא
אלא חמשה דחשיב להך תרתי במדה עכ"ל (הראב"ד ז"ל. ופירש הר"ר שמואל ז"ל וכתב
כפ' עשרים דלנים מלאה וטומאת ססה דמלאה למעוטי המת הלויים ע"כ. וכתב
הר"ש סריליו ז"ל החמת רחא לפנים בחמת של ערביים קא מיירי דאי לאו של ערביים
דלע"ל פטורות דתנין כפ"ו דלנים. לרורה עומדת מפרש בחוספא שאם ימלאה
מים היא מומתה הירור שקרוי בנקוט שיש בה דלא שאני לכו נכ"ש בין ערביים
לעלמא: אע"פ שאינה צודרה כלומר אע"פ שאין לרורה עומדת אי נמי
כשימלאה מים לא תשאר לרורה שכובד המים דוחה הקשר ממנה וממלאה הינה
לרורה וטעמא דערביים עלנים ורבין בך ע"כ: ב העוף עולה עם הגבינה על
השלחן ואינו נאכל בדברי ב"ש ובה"א לא עולה ולא נאכל טעיה כסס ר'
יוסי כפ"ה דמסכת חולין: הורמין ז'ית שכן טעיה פ"ק דמסכת תרומות ולא
מכר שם ר' יוסי ואי קשיא לך דתמן תנין ובה"א אין תרומת תרומה והכא
קמי' ובה"א אין תרומין דמשמע דוקא לכתחלה אבל דיבעד מה טעמא שפוי
והוה תרומה הא פריך לה דהא בירושלמי נמשא לה: א"כ מלאה שכתב הר"ש סריליו
ז"ל אין תרומין בנמי דמערבא מפ' דמתחיתין משבששא היא ולא גרסי' בה זיתים
שמן ליתים על שמן תנן התם כפ"ק דתרומות דב"ש סברי דלכתחלה אין תרומין ואם
תרמו דיבעד שיה' תרומת עמלן בנמי כלומר דקדשו מזומתין והו' לכו בה זיתים תרומה
וחולין מערבין יא ומכרו לכהן דמי תרומה וכו' סברי דאין תרומת תרומה וטעל
גמור הו' ואפילו לכהן הו' בניהו ומוכח התם דר' יוסי גרסי' ביה' שם על שכן פלוגתא
דב"ש וכו' כנוספא דלעיל והכא קמי' אליבא דר' יוסי דב"ש לכתחילה תרומין ובה"א
לכתחילה הוא דאין תרומין אבל דיבעד תרומת תרומה ואפילו חומרא האמנשית
דהיינו תרומה ויחזור ויתרום לא קמי' עממל דאין לרור לרורם ומשום קושא דב"ש
אדב"ש ודב"ה אדב"ה אמרינן דהורמין שמן על זיתים הוא דקמי' דהשחא מועיל הוא
לכהן דלא כרס וכו' שנגמרה מלאכה וידי' לים ומש"ס שרו ז"ש לכתחילה ותבא עליו
ברכה ע"כ וס' כפ"ק דתרומות הארתי עוד בנמו ז"ל. טוב מלאה שכתב הר"ר יהוסף
ז"ל כ"ס ר' ר"ל דהיא לכתחילה תרומתין ופליג מתחיתין דמסכת תרומות פ"א או אם
דוקא כשתרם או הוי כהיא דתנן במסכת תרומות פ"א וס' תרמו כפ"ק דתרומת
עמלן כן וכו' ע"כ: הוררע ד' אבות שבכרם שנויים כפ"ק דמסכת כלאים ולא
הוצרך שם ר' יוסי: המעיסה שנויה כפ"ק דמסכת הלה ולא נזכר שם ר' יוסי
וגל"ל דהכא הנה המעסה דהו' מוכלי' וכו' ומחומרי ז"ה וכו' והלפס כהיא
בפרק כל שעה דף ל"ו כס' ר' ישמעאל ב"ר יוסי שאמר משום אבוי והמו שכתבתי
כפ"ק דהלה סימן ו': סובבילין בחדר לית טעיה כפ"ה דמסכת מקואות ולא נזכר שם
ר' יוסי ופי' הראב"ד ז"ל פירוש הר לית כגון הר סיובב על הבקעה ומי בשמים
יורדין מן הכר אל הבקעה וס' הם מתקבצין כמו במקום ז"ש סברי מעבילין
במים היורדין בשיטת הכר וסופס מחובר אל מי הבקעה שברגליו וקף על פי
שאן דמתחיתין מקום הראוי לעבילה דממי שהמים היורדין מתפשטין לכהן
ולכהן אין כנוספ' מ' סאה ואש"ה מסבילין כסם מפני שהם כמו גל שנתלם ראש אחד
מן וכו' וס' סאה ונפל על הכס שהיא טהור אע"פ שנגפילהם עדיין לא נחו המים
וכ"ה סברי לא דמו לגל שנתלם כי הגל שנתלם ראשו במקום האשכנז ובהין מפקוס
טהרה וסופו נופל במקום אשכנז אבל זה סופו למקום אשכנז וראשו מן הכר שהוא
שוקף למדון ומש"ס בעינן ביה' דהיינו הוחלים מקום עגול מ' שהוא מקום רחוי
לעבילה והוא שיש בזהו מקום מ' סאה וראשם את העליונים כאלו סן למטה רחוי
כמ"ד גוד אחיה במסכת תנינה. ל"ע קתה כילד פירוש סיפא דמתחיתין דפ"ה דמקואות
ולא הוכיח ומקואות מסיים עלה דמתחיתין ומודים וכו' וס' פירוש. ומודים שהוא
גודל כלומר עושה גדר של כלים כפי המים ואע"פ שהמים יורדין בין כלי לכלי אין
בין כלים שאלו מי מקום הדיקוס מתקומות הרבה וחס נאכרו צו מ' סאה מעבילין חוץ
ומ"מ כלים שגדרו כן לא אכלו מפני שגל החילון שלהם לא פגל במקום אשכנז
ע"כ. וז"ל כר"ש סריליו ז"ל הדלית פי' רש"י ז"ל כפ' שני דחולין ורס נשמים המתלה
מן הסר בכה ואין סובילין צו דהלנוק והקספרס אינו חבור ולא הו' מקום דמ' סאה
סברי אין מ' סאה במקום אחד ואש"ס שיש הרבה למטה ולמעלה הא קמי' אלו חבור.

מכשירין ר"ל בן יעקב אומר ליר טורח שגלגל לחובו מים כל שהוא טמא ואמרין על עלה
 כצדיות פ' הלוקח צדקה דליר לאו בר קבולו טומאה הוא אלא נחשדו עמי הארץ
 לפדו מים מזהם צדקה וכמתן לחובו מים כל שהוא אש"פ שכן מסורין טהרה
 מעוררת טומאה וכיון דצדקה רובא הכל טמא ולכתי שנה טהור להשמועין דליר הנביא
 יצא צדקה הוא ומוחר ונס טהור מלהכשיר אבל לפני טומאה החמירו למחאו
 בפילת מים כל שהוא כמפרט טעמא בנמרל דכטורות וברא"ד ז"ל ובר"ד אליעזר
 מנרמיו ז"ל פירשו בענין אחר והמדקדק במשניות אי אפשר לפרש אלא כמו בפירשתי
 עכ"ל הר"ם שירליו ז"ל. וכבר כתבתי שם בהרמות פ' עשירי דבריו ז"ל. אבל לאן
 הארתי קאה. וסע הבאתי בארך תשובת הרשב"א ז"ל ג"כ: ג' על הזוחלים שזיה
 בעל המימי דמסכת מקואות ועיין במ"ש שם בשם הר"ן ז"ל: וז"ל ושרבו
 צל הגרופין דקתי מהניתין דמשמע הו' כי כהדרי נינהו אינם כשרין לטעם בוחלין
 כחוב כספק שמה פ"ט דהלכות מקואות בשם הראב"ד ז"ל שכתב בספר בעלי הנפש
 ד"ה דר' לודק מסוס דאי אפשר לנמסם הוא ומסקיף בעיני רובא א"כ איכא למימר
 דהא דר' לודק לאו לעיני אשכנזין הוא אלא לכשירין לטבילת זבים ומלוערטי וכו'
 דבשו מים חיים אבל לפני אשכנזין אפילו מוחל על מחלה לא נשו וכן עיקר דתני
 בפ"ט מקואות למעלה מהן מעיין שמימי טועיין טרבו עליו מים שאובין מזה למקוה
 לטהר באשכנזין ולמעין להסביל זו בכל שהוא ע"כ וכן פירש הרשב"א ז"ל בפירוש
 המסכה דהא דר' לודק לכשירין לזבים ולמלוערטי וכו': ד שלקחין בעלי אגוז
 וכו' וכן הנין בש' שפי דמסכת פ"ט עליו ועליו אגוזים כשרים ומימי לה צדקה
 פ' קבלה דף ק"כ. וזכר פ"ט דהלכות מקואות סי' ס"ו. ופירש הר"ם שירליו ז"ל
 עליו אגוז לא חו לאכילה ועדותו הו' לומר דוקא עליו אגוז וכו' ה"ל הוא דמכשירין אבל
 עליו ידקה דחו לאכילה ופסולין לאכילה לנדה דתני טעמיא שבעלן וזולתן בקהל או
 בקנה אפילו זו או זכא יורד ופסולין דברי ר' יהודה כלומר טומא וכן ה"ל אבל או
 הקנה כדי ששעו וזולתן לאכילה דר' יהודה לא בעי הוייהם ע"י טהרה וכו' ויסי כוסל
 וקיימא לן כר' יוסי וכו' ע"י דבר דלא מקבל טומאה כשרים אפילו לזכ ע"כ:
 דה איש חרירי בשני דלחין גרסינן ליה: קלל של חבאת וכו' וכן נמי שנינו בש'
 עשירי דמסכת פרה נתנו על נבוי ר' אליעזר מטהר וזכמיים מטמאין: ופירש הראב"ד
 ז"ל קלל של חבאת פירש קלל כמו שפסחתה של חרס או של אבן של חרס אינו
 מטמא מנבו ושל אבן אינו מטמא כלל ואש"פ אם נתנו על גביו טמא האפר דאמר
 קלל והייה במקום טהור שיהא מקומו טהור ומסתמא דלחי אקרי קלל לטון קילין
 ואלא כדברי הערוך שפצלוו בערך קלל הנהו טהור וכו' על כהנה ע"כ פירוש דבריו
 דהנהו של מעט קילין פירש כלי קמץ של חרס קרוי קלל לטון קל: העיד ר' פפייס
 שניה בש"פ דמזיר: ו העיד ר' יהושע ור' פפייס כותיה דר"ם דלוקי פלוגתייהו
 דר' אליעזר וזכמיים בולד פסק שנייה דהמורה פ"ב. כן הגיה הר"ד יוסף ז"ל ביד
 דר' יהודי בשפת: ו הן העידו על ארבורות וכו' ע"י דמסקת כלים סתם לן תנא
 כעדותן. בפירוש רש"י דמלוכה נכסות כלים פ' שני. אמר רמב"ם נע"ד שפירק פ' פפייס
 דמלוכה בנמרל בנבא בחרא ואם הוא כמו שכתב בדפוס רובא לומר כמו שפירשתי
 שדוכא בש' שני דכלים ויורה טוב היה לומר ד' כדמפורש או כדמכיתו וכמו שכתב
 בנבא ז"ל על דומה לזה בש' שפי דטהרות פ' ב'. וכן פירש הרמב"ם ז"ל דיש לה
 פומא דמסכת וברא"ם ז"ל חוק בזה דאין לפשוטי כלי עץ טומאה אלא דוקא בלחן
 וסבלא ודולפי וכו"ם שם בש"ד: על תגור שחתכו חוליות שטויה במהלוקה פ"ה
 דמסכת כלים: ונתן חול בין חוליה לחוליה החול אינו מניח אותו להחביר
 יפה ועל כן היה ר' אליעזר מטהר אש"פ שחבוק והמניח מטמאין קא כברי רבנן
 אין החול מניח אותם כמלוכה נכסות כלים פ' שני. הן העידו שמעברין ר"ה פ"ק דתנן
 ז'. ונסהדרין פ' הכתקין דף פ"ו. וזכר שפ"ט דהלכות איסורי ביאה ופ"ה דר' פ' דר' פ' דר' פ'
 מעשר שני דף פ"ו. וחס בירובלמי עובדיהו דאדר הראשון הוא ההוספה
 מדקתני הן העידו שמעברין את הטהר על הטהר: ועיין בנאיהדרין פ"ק דף פ' דר' פ' דר' פ'
 האם למאי דטעירו מעברין את הטהר בכל אדר מפורש לנכחה לחתן וימין
 ותיא שולחין בלכות הפסח שלשים יום קודם הפסח רשב"ג אומר שתי שבתות והטהר
 כיון דלא עברו קודם הפסח ושמעו דרשא של הלכות הפסח בן הדר מעשרין ב"ד
 לטחא ומודע לעלמא לא מהימני לכו לטעמי ב"ד ומגליה חתן וז"ל יפה אי אומריס
 עד הפסח ומסיק מיעד ידעי דטחא מעברתא בנאיהדרין חתן וז"ל יפה אי אומריס
 חושבנא הוא דלא סליק לכו לרננן עד הפסח: מהגמון שלטון וכן הוא הלשון בבבלי
 השנה מעוברת כן ז"ל. וכן הוא בבבלי דנפ"ק דטהרות דף י"ב דלחין
 מעברין א"כ יראה הכותי. וזכר פ"ד דהלכות קדוש החדש סי' ז"ל. ופירש הר"ם
 שירליו ז"ל ארבות כהן גרסינן כמו ערוכות פינידיה"ש עליו וכן קרי העך
 המתוקן שקורין רולידור מערך בלשון משנה וכיון שפירש אותם אש"פ דשפשוטי כלי
 עץ טהורים ומלוערטיהו מדרבנן פמאלי דכלים נינהו ושל נחומים כיון שגמלאכתן לך
 לא בני שיקם או כרכמן ושל בעלי בתים בעיני יחוד כשרים שגמלאכתן לך
 ור' אליעזר מטהר דאפילו של נחומים בעיני יחוד כשרים או כרכמן או כרכוס:
 תרור שחתכו וכו' ודאי אם לא נתן חתן בין חוליה לחוליה היה מחביר יפה מפני
 שכל חוליה כובדה ושל על גממסא מניח ומתחברת כיון דמרוח צמיח אגוז מים שיש
 חול כתיבין וכו' חוליה לחוליה פלני ר' אליעזר סבר חול באש פקע אגוז מים יתפרש
 החוליות ונהרם הוא ורבנן סברי כיון דיש לו טפלה לא יתפרשו החוליות ובלא טפלה
 מורו בנתן ל' אליעזר כדתיין נכסות כלים פ"ה דמקואות ונתן חול על
 זרור צדקה בזה אמרו כהנה והטורה אופת זו והוא טהור: לישראל רשות לזר על
 עשירי זכור ומתברר דהאי רבן נמליא ר"ל הזקן דלי ר"ג בר מתלוקה פ' ר' יוסע
 היכי שייך עדות בזהו זמן שעל ידו נכתבה עדותו והוא היה בפנייהם והוא היה
 בעל המשנה והוא מעידין מה שאירע בפנייהם אלא ודאי ר"ג הזקן הוא ע"כ: וכן מנחם
 בן סגליא נדע היה כדליתא בבבליהו אכתב הר"ם שירליו ז"ל ומשנה זו יפה פירש
 הר"ם ב"ד ז"ל והניי כותב לשון הוייה הוא של מתכת ואינה מיימאה מחיורה
 ונשל ממוי הגרי"ב ז"ל פ' ש"ל במ"ש כי שם כתב מקודם הר"ם ע' במשנה:

ומוסף הורה עשרה של טים שפסוק על שפת הורה של שולקי ויתים הפירוש והיא
 מחוברת בצית הכורם שלה וכדי שלא תעלה הכתיחה ותחל לחון מוכסיה על שפה
 הורה עשרה של טים אותה עשרה הרי היא כמו תנור של חרס ומסתמא מים מאויר
 אצל של צדקה לא מפני כי של שולקי ויתים הוא ערך גדול לזיהר יותר משל צדקה
 מפני הכתיחה שהיא עולה עם היתים ואם לא היה העשרה היה הכל נשפך לתוך
 אצל של צדקה אינו יכול ללאת לחון כי הזמר או הפסחן כהם לזעזעין בהם עליו
 למעלה ומניחין על המים שלא תעלה רתיחן והוא לחון ובהחלה היו אומריס בחלון
 מפני כי הצדקה חסין על מי הצנע [כו' ע"י בחו"ט]. בפירוש רש"י ז"ל וזכר להם
 הוספה של טים על שפתם וכן כתב הר"ד יוסף ז"ל יותר היה נראה נכון לפרש
 ביחסה של מתכת וז"ל ע"כ: ו העיד ר' יוחנן בן גודגרא ז"ל וכן היה
 שניה בנימין פ' היוקין כולה מהניתין ורישא דמהניתין שניה ג"כ בש' חרס צינמות:
 שבנאו בבירה שימול את דמיו ויתים הוא ערך גדול לזיהר יותר משל צדקה
 גורם רש"י. אמנם הר"ד יוסף ז"ל הגיה בש' הויקין שיהן את דמיו. ואחת להאי
 כבא פ' מרובה דף ס"ו ובפרק גמול ענין דף ג"ה. וזכר פ"ה דהלכות איסורי מצוא
 סימן ז' ובפ"ה דהלכות גיילא ואזכרה סימן ה':

פרק ה העיד ר' יהושע בן בתירא וכו' בש' המנחות דף ק"ג ברייתא העיד ר'
יהושע ור' יהושע בן בתירא על דם נפילות שהוא טהור אמר ר' יהושע
בן בתירא משעה והו' וחרין ערוכות לאריות באסטרטיא של מלך וכו' עולי נגלים
שוקיין ארכובותיהן בדם ולא אמרו להם דבר ע"כ. ואחת למתמנין בירושלמי שכת
פ' המנחות דף י"א ודסקליס פרק שלישי דף מ"ו: העיד ר"ש בן בתירא הוסי' פ'
הוילאו לו דף מ"ו ונבמרל פ' חומר בקדש דף כ"ג: הוסיף ר' עקיבא פסיח פ"ק
דף י"א ודף י"א ערך בקלפי וצנא' שם בימא' לו ע"י הוילאו לו דף מ"ו פסטי ממיה'
קס"ד דמפסיליט"ט פסיל נמי ליה ומדלית פכלה פסלה נמי מתשבה. ועיין במ"ש סי' פ'
שני דמשעה. ואחת נמי בש' חומר בקדש דף כ"ג. ועיין במ"ש שם סי' ב'. ואחת
בחום' דפ"ק דשטות דף י"א ובחום' פ' סבול ויש דף ק"ד ודפ"י כוסי' דהם בחולין
דף פ"ח. וזכר שפ"ה חומר בקדש דף ע"ט: והגהלים של יום כספורים אותן
שכחן גדול חוזה במתחה אצל נחלים של כל יום לא קדשי והיה מכבדן לאמה דתתן
פ' אמר להם הממונס וזשא דתמיד וסע הארין בזה הראב"ד ז"ל וכמו שכתבתי בשמו
ז"ל בפרק של על צבת מכבדן לאמה. וזכר פ"ג דהלכות פרה אדומה סימן ה' ובפ"ה
דהלכות שרר אבות הטומאה סימן ל' ובפ"ה דהלכות טומאת אובלין סימן פ':
ועל העיד ר' יוסי הכהן וכו' ירושלמי פ' שני דתשובות ונס שם בבבלי דף כ"ו:
וריקוקה בני משפחתה פויה סיחה וריקוקה הכהנים שחשסן פן נבעלה לטו"ט הפוסל
בציבא לכהנה דלי בנשת טרמל מיירר ומסוס חסא נבעלה ברזון היה לו
לימר וריקוק בשלם מספר הריקוק סימן תע"א חס כדברי האוס' אשר שם בכתובות
ומאי דקשה לתותיין מהיול דתתן חסא פ' שני דתשובות ע"י ממון מותרת לבעלה
כדכתבו שם. ואחת בחום' פ' אין מעמידין דף כ"ג ודפ"י מ"ו דף ק"ד: ועריה
מעידין אותה: וי' גרסינן ועדה מעידין וכן כיון לניסוח: הן העיד ר' יהושע
ור' יהודה בן בתירא בפ"ק דתשובות דף י"ד אלא שם גרסא וכו' בכתובות
בזירא ונראה שם שם בתירא ונס רש"י ז"ל הגיה שם וכו' יורה וכו' בתירא: אכן
הר"ד יוסף ז"ל שניה ור' יהושע בן בתירא וכתב כן מלתי. וכבר כתבנו שם בש"ק
דכתובות סי' ב' מתי דקשה למתניין. ובקדושין פ' עשרה יוחסין דף ע"ה מתיי' לה
נמי. ואמר רב חסדא דהאי עדות דלא כר' יוסי ודלא כרבב"ג ות"ק לדידה
דהסא. ופירוש בערוך אלמנת עיפה כלומר שדומה ליהמה של באור שהיא מנובלת
ופל בה כלום שאין ידוע איהו ע"כ. וזכר שפ"ט דהלכות איסורי ביאה ופ"ה כהב
דנס מפסולין קהל כיון ספק ממר שמתערב בלחין מפסחה קרוי אלמנת עיפה ודלא כהנה
שפירש הראב"ד ז"ל לאן בפירוש שנתנה שלא אמרו אלמנת עיפה כשרה אלא שנתערב
בה ספק חלל שאינו מוטולי קהל אבל אם נתערב בה חלד כשרה פסולי קהל כיון
ספק ממר ספק נתין ספק עבד אותה העיפה אינה כשרה אש"פ שהיא ספק ספק
ע"כ. ובבור אבן העזר סימן ז': שהעיסה כשרה פירש הרמב"ם ז"ל שזו היא
עדות אחת וכו'. והר"ד יוסף ז"ל כתב ש"פ והעיסה וכן ז"ל עיקר. והילך נ"ו
לכון הר"ם שירליו ז"ל והעיסה כשרה וי"ם גורסין והעיסה האשה אלמנת
וי"ם גורסין שהעיסה והכי תיחא בתוספתא בית דין של אחריים אמרו
אלמנת עיפה לטהר ולטמא לאסור ולהתיר ואלמנת עיפה לא נעשו ע"כ כלומר האזכרו
לעדות זו של ר' יהושע שמה שבו אומריס לא היה אלא שהעיסה כשרה כלומר בת
**קפסחה של חלל זה שאמרו אצל לא בלמנתינו והן העידו דף אלמנתו כשרה:
 לשמא ולטהר ר"ל המשפחה נבדקת כמנהגה בשתיקה או גזיחה לומר גדלית ליה
 ולמר כדלית ליה ולפטר שייך בענין ממורות ומניות כדפליגי האי' בפ"ק דכתובות.
 ועוד היו אומריס לאסור ולהתיר נמי אלמנתו שיש במשפחה שנתמשו בה מעבדי
 שלמה הא נמי במנהגה נלמנת להכשיר אלא ומשפחה לנא בקהל בציחה או בשתיקה
 והך צבא אבן נקט לה ונלו להכשירה לכהנה דליו להכשירה לכהנה כדכר מפורש בבבליה
 לזיך ש"ן בה חסא לא משום ממורת ולא משום מניות ולא משום עבדי מלכים:
 לרחק ולקרב שייך חללות כדתן לקמן וריקוקה בני מוסא וכו' ומה שכתבתי
 ובשתיקה וכתב בנא היחא דלחין בה אלא רישתא דספק חלל הוא שהעידו על אלמנתו
 והיינו דקתי סופא הכהנים שומעים להם נרחק אצל לא לקרב ואי גרסינן ובעיניה
 הנא דמתני' קאמר לה ולא מילתייהו דר' יהושע וכו' יורה בן בתירא ז"ל עכ"ל ז"ל.
 לעלם ולפטר רחוק ולקרב לאסור ולהתיר כן מלתי כשרה כתיבתי יד וזכר שיש
 הר"ד שמה שירליו ז"ל וכמו שבבאר בחום' פ"ק דתשובות דף י"ד כדכר המתחיל הו'
 רבנן: אמר רבן גמליאל קבלנו עדותכם גרסינן ודמכות ממה שכתבתי בפ"ק
 דכתובות. וז"ל חו"ט ז"ל אמר רשב"ג ז"ל אמר ר"ג ויהא עיקר דהם בכחכות
 רמינן לו אדר"ג דהתם דללקמן. וכן הגיה הר"ם יוסף ז"ל ג"כ וכתב ש"פ אמר רשב"ג
 וז"ל דטעם הוא כי אלו לא העידו לפני רשב"ג ע"כ: הן העיד יוסף וכו' פ'
 עכ"ל.**

(כן הניח הר"ר יוסף ז"ל בפ"א וכן הניח גם כן בפ"ק למסכת אבות. ואיתא בפ"ק דפסחים דף ט"ו ודף י"ו (ולא נרשי מלת רבי קן בגי' הר"ל ז"ל גם מחק אהן דקמלא וכתיב במקומה ב' יודין גם הניח דבי צוד והבני צנון (בד). וכתיב תוס' ז"ל ס' בדף י"ט דלר' עקיבא דלית ליה התם טומאת משקים לעמל אחרים דלוריתא לית ליה דכן פי' דכיון דמדלוריתא סמלין הכי מלו רבנן לטבחייהו. ואיתא בפ' ואלו [מתרין] ד' י"ט דברייא וכו' אין משמיהו ד' ל"ו מהתי' גיפה והוס' פי' אלו סרפות ד' ס"ה, ורב האי דס"ל התם בפסחים דדקן לגמרי ושואל וטו ס"ל דלעמון ים לכן טומאה מן התורה להטמא. וכתיב תוס' ז"ל בפסחים ד' ט"ו דבזולין פי' שני ד' ל"ו משמע דמשקי ביוד נרסין וכן נמי משמע בסוף פירקין מדקמי דקן לטון רביס ודלא כמ"ד דלא קאי רק ארס ולא אמיר של בית המטבחים ומאי משקים דקמלא דלעמל כדלמרינן מלי בוגרות בוגרות דלעמל ז"ל וכן כתיב ג"כ ס' במילין. וכן בפסחים דף ק"ג אמרין רב חני משקי בית מטבחייה בתייה דהיינו הדס והמים ושואל נמי הכי ס"ל וגוי הני משקי בית מדבחייה דהיינו היין והשמן ג"כ ס' בהם משקי הנוצח ומלא כותיס דרב ותניא כותיה לוי. וכתיב ס' רש"י ז"ל דלר"ש דהיה ברייתא דה"כ דרב כי אחמר דכן דויס בן יועזר אמיר מדלוריתא אחמר למאי דמפרש רב פסח התם מילתיה דר"ש ע"ס. והכוז בהר"ן ז"ל בהלכות נדה לרב אלפס ז"ל דפ' שני דשבויות בדף ט"ו דמאחר לנטעין בי מטבחייה ודאי ס' כולם שאובין והעפ"כ קהני בפ"ק דפסחים דברייא ח' ומאי משמיהו כליס טמאים וצדקקטת טורחין משום דהוו למיטבול בהו מחטין וגוריתא אמלא מדלוריתא אפילו כולו שאובין כבר וכן כתיב תוס' ז"ל ס' בפסחים דף י"ו וכתיב עוד ד"ל דלעמיה דגורו שאובה אלו דילמא אתי לאשבוילי במאנא דבזון הכלי ודאי אכור לטבול מדלוריתא ע"כ. ועיין עוד בהם שכתבתי בפ' שני דמקלות ס' ג' ד' כי ע' הארכיהו בס"ד. וביד בפ' עשירי דהלכות טומאת אוכלין ס' י"ו ובפ' שני דהלכות ממרים ס' ח'. ובס' בפ' עשירי כתיב הואיל ורס הקדשים אינו מכשיר קדשים טמאין בעורה לא הוכשרו צדס שמיטה ואין לבשר הקדשים הכשר אלא במשקין שישלו על הבשר הוין ממשקין בית המטבחים ע"כ ז"ל: איור קבוצא רב מילתיו מונה בניו. ודוקרב למיתא מהכא כך הגיה הר"ר יוסף ז"ל: ה' העיד ר' עקיבא בשם ר' נחמיה איש בית דלי וכו' כן שנינו ס"פ בתרא דיבמות והנן התם מילתיה חנר לר' יהודה בן בבא פי' שהוא ג"כ העיד עדות זו לעיל ר"פ שני וכתב הר"ש ז"ל דעקרו רבנן לקדושי קמאי לכל דמקדש דלעתא דרבנן מקדש והסביוו דלעתא שס' עיד עד א' על מיתת בעלה סיחטולו הקדושים מיקרין וממנו על א' דמתוך חומר שהתמרת עליה בסופה כדמפרש בפרק האשה רבה לייקא אחר דברי העד ואינה נשאת עד שיתברר לה הדבר היסג היעב ע"כ: העיד ר' יהושע על עצמותה שנמצאו בלשבת דירי העצים שאמרו חכמים מלקב וכו' כ"ל. וכן הגיה הר"ר יוסף ז"ל ואיתא בזבחים פ' בתרא ברייתא דף ק"ג: והכל בזה פירש הר"ר ז"ל י"ט מפני כי היו מכליטין ס' עזמות הקדשים ומלאו ס' עזמות אדם בין העזמות לפיכך מלקט עמ' עמ' כלומר צורר עזמות אדם מבין עזמות הקדשים והשאר הכל טהור וי"ט שמלאו איתם מפתחים טמונים בדרך וכשפסחו בה מעט נתגלו ואמרו חכמים אע"פ שנתלם מקומות וארבע מנאות הטימאה לא מחוקין עוד טומאה אלא מלקט אותם עמ' עמ' ומקאו ועמ' עמ' וי"ט והשאר הכל טהור. עוד ים לפרש מלקט עמ' עמ' והכל פסור לומר שאין להם טמאת

קברות וכן שנינו בחוספתא דהלכות וכו' גם במשנת הלכות פ"ו צור שמילין לכוזי נפלים או הרונים מנקט עמ' עמ' והכל טהור ר' שמעון אומר אם התקינו לקבר מרחלה ים לו תבוסה והכך עלמות דלשכת דיר הפלים כה"ג הוא דהו ולא חייסין לשכונת קברות וזה עיקר וצורר עכ"ל ז"ל: ר' א"ר אליעזר שמעורני בשחיו בנינים בהיכל מלת בהיכל קסה לע"ר וי"ט דל"ג לה. ואיתא בשבועות פ' ידיעות דף ט"ו ובזבחים פ' השוחט והמעלה דף ק"ו כולה מתניין: וקלעים לעורות פי' כשבוים צבורות: בונין מבחיין פירש היו עשין הקלעים סיבז להכל ובונים חוץ לקלעים כדי שלא יכנסו בהיכל ובערות היו הקלעים צוון ובונים לפניס מהס הר"ר יוסף ז"ל ורמיזי שתינו בשם רוב הספרים שקדושה ראשונה קדושה לשעתה וקדושה לע"ל ע"כ. וביד פ' שני דהלכות בית הבחירה מסימן י"ד עד סוף הפרק: אלא שבהיכל פי' נתנו קלעים לפניס ממקום החומה ובונים את החומה מבחוץ כדי שלא יאוו עיניהם מן ההיכל: א"ר יהושע שמעורני שמקריבין וכו' תוס' פ' לולב דף ק"ג מ"א ובגמ' פ"ק דמגלה דף י'. והתם פי' ידיעות קס"ד למימר דר' אליעזר דקאמר ששים קלעים לעורות היינו כדי להכשיר העורות להקריב קרבן דלא אין בית אין קרבן קדושה ראשונה כלה לה ופליגי רבי' יוסע דאמר דמקריבין אע"פ שאין בית קדושה ראשונה קדושה לעתיד לצאת ודמיון דילמא רבי' יוסע דקדושה ראשונה קדושה לעתיד לבא ומר מאי דשמעי ל' קאמר ומר מאי דשמעי ל' קאמר וקלעים ל' אליעזר בערות לניעותא בעלמא ע"כ: אע"פ שאין חובוהו צירובלסן קודס שגניית החומה רש"י ז"ל ס' פ' ידיעות ולא פשר הוא סיום פרוש למאי דס"ד משקרא דכתיבנא כתי שתייה המטהה כולה כשנגנון אחד: ק"ש"ה לשערתה וק"ש"ה לערתי דן נראה לע"ד במפיק כהא בנמל קדשה דקאי אש"ה וכדפירש רש"י ז"ל: משפחת בית צריפה קדושה פי' עשרה יוחסין דף ט"א ובירושלמי דפ' הערל דפ' עשרה יוחסין: וריחקה בן ציון. וקרבנה בן ציון כ"ל. ובערוך וריחקה בן ציון צורע מפני שסולין היו ועוד אחת היאה ס' וקרנה ס' וקרבן פירש בן ציון ס' אדם חשוב הוא ע"כ. וס' בקדושים תא עוד משפחה אחרת ים לבד אותה שקרבן בן ציון ולא ראו חכמים לנאותה אבל עשרה מוכרין אותה צנייהם לתלמידיהם פעם אחת בשבוע. ופירש הר"ן ז"ל ר"פ עשרה יוחסין שהעטם כדי שלא ידבקו בהם אע"פ שהם היו נדבקים בהם בלא ידיעה לא היה הם כשם הרמב"ן ז"ל דלא לתקן כגון אלו אליהו בל לעמל ולטביר הקב"ה מצד שנייתו אלא על משפחות מיוחדות שנישאלו כשר הדבר לנאותו לזוטין ע"כ. עוד כתב ס' שס' הרמב"ן ז"ל דלא לתקן כגון אלו אליהו בל לעמל ולטביר ולקרב ולרחק משום ס' עבודת ותלנות קאמר עבדים לפי שאינם מכלל ישראל ותלמידי לפי שמטביר בשבט לוי וואינם נדחין מקרב ופסול עבודת קרוי טומאה ופסול כוונה קרוי ריחוק כדלמרינן וריחקה בני משפחתם. בהגהים שומעים לכס לרחק אבל לא לקרב אבל פסול ממורות ודמיוס הא אשכחל הלכתא כ"ר יוס' דאמר שכן טבוחים כולן לעתיד לבא ומשמע אפילו בידועים דילינו אותם שנשמעו השתא נמי טבוחים הם שאפי' בידועים בהם אינם מעדיין בהם לפוסלן לפי שכן טבוחין מן התורה וכן משמע כל הסיני וכו' ע"ס סה"ר ז"ל דהא כל ראוייו: ר' שמעון אומר להשוות את המחלוקת שבעולם כ"ל. והר"ר יוסף ז"ל הגיה המחלוקת: אלא לעשות שלום בעולם שנאמר הנה אנכי שולח לכם את אליהו הנביא וגו' כך ז"ל. ביד סוף הלכות מלכים ומלמותיהן. ונצור ח"ס פי' ב'.

סליק פירקא וסליקא לה מסכת עדייות. בעור הבורא שרפים ואופנים וחיות.

מסכת עבודה זרה

בעה"י העונה לעמו ישראל בעת צרה. כל תפלה כל עתירה. נתחיל מסכת עבודה זרה.

לפני אירייהו ביד ברפ"ט דה"ל ע"ו. ובטור ז"ל רש"י סימן קמ"ח. ורמיהו שהגיה הר"ר יוסף ז"ל כנולה מפתיחין צ"ח מלשאת ומלחא מלשאלין ומלשאלו מהן מלהלות ומללות מהן מלפרעס ומליפרע מהן. ומתינתין דנקט לפני אירייהו לרבוחא וכו"ס יום אירייהו דלכור ולר' ישמעאל דאמר בסמוך שלשם לפנייהם ולשם לא חרייהם לעולם אסור דהא יום אחד הוא יום אידם ולשם לפניו ושלשם לא חרייהו הרי כל השנה כולה. ואמרין בנמ' איכא דחגי כדכתיב ותמודיהם כל יועילו ועידיהם המה ע"ו תנא ע"ו שלשם ואיכא לפני עידיהם כדכתיב ותמודיהם כל יועילו ועידיהם המה ע"ו תנא ותמיד על עובדיה לחייסם: ששלשה ימים בנמ' מוקמינן דהא דבטינן למיחש שלשה ימים קודם יום אידו דויין ט"ו להא כבמה לנורך יום אידו משום דלהקריבה בעי לא אבל לאכילה כגי כהד יומא כדמתנן בני אותו ואת בנו המוכר בהמה לחבירו בחוד מר' פריקס ע"ג האחרון של תג ועי"ג הראשון של פסח וכו' לר"ך לרודישו אמה מכרתו לשחוט וכו' ועממא משום דלון אדם קונה וממין לנורך טבועה רק יום אחד קודם לכן אבל להקריבה מ"ט מחור לחרייהו י' ימים קודם וכסכי סגי להו משום דלא אסור להו רק מחוסר אבר ואין דפסול ל' אפילו דוקים שבעין בעינן תלתין יומין כדפירש רש"י בהלכות הסכה קודם לפסח שלשים יום רב"ג אמר שתי שבתות: אסור לשאת ולתת עמה משום דלולוי ומודו לע"ו וקעבר ישראל משום לא ישמע על פיך כלומר לא ישמע בנרס עלן פי' רש"י ז"ל וכתיב עליו הוסי' ז"ל מודו לטונו משמע שר"ל אף ממקד וממכר וקשה על מה שכתב העולם עכשיו לשאת ולתת עמיהם ביים אידם נהי דרוב אירייהו מן הקדושים הם מ"מ בכל שבע יום אחד דלר' ישמעאל

לעולם אסור ואין לומר וכו' ור"ת ז"ל מפרש אסור לשאת ולתת עמהם דוקא במידי דחקרובת ולא איירי בכל דלקנות דודאי שרי בין לניסבא דלויז ומודה בין לניסבא דלמי עור דלא אסור אלא למכור דוקא במידי דחקרובת ולשאת ולתת בה"פ לשאת מהן מעות ולתת להם מידי דחקרובת חליפי המעות ומניא ראייה וכו' ובירייתא דקמיני אבל לא לוקחין מהם דרך דורון אמרו וכו' לדעתו ז"ל וכתיב עליו סה"ר ז"ל שהעמוט מהפטרות דדוקא לפי שטפה זו ע"כ וה"ל צברייתא בגמרא כשאמרנו אסור לשאת ולתת עמהם לפני אירייהו לא אמרו אלא בדבר המתקיים אבל דבר שאין מתקיים מותר ואפילו דבר המתקיים נשא ונתן דיעבד לפני אירייהו מותר תני רב זבד דבני ר' אישעיל דלאו מותר לגמרי קאמר אלא דוקא במכירה אבל ליקח אסור וכו' וישעיל דלאו מותר לגמרי שאין מתקיים דאע"ג דשרינן דבר שאין מתקיים היינו עממא משום דבית אידו אין לו לא מעות ולא חפץ שיהא מודה עליהם ויצייל ומידה מקמי יום אידו לא חייסין אבל ליקח מהן דבר המתקיים הרי המעט צידו ביים אידו ומודה עינין אע"פ שאין צידו בחפץ זו היא טיפת הנאונים ז"ל אבל ים כאן דעת אחרת לרש"י ז"ל שהוא סובר דכי אמרינן אין לוקחין מהם דוקא בדבר שאינו מתקיים מתאוס הוא למכרו אבל דבר המתקיים מותר וכן כתב בשמועה זו וגם כן כתב בסניניו מתניין דלוקחין ואי משום דבוא ונתן ביים אידם ה"מ לוטין לבו דילמא חזינן ליה כהנס ואילו ומקריב בה לע"ו א"ר ר' דרך לוקח להיות שמו ואילו ומודה אבל למיזבן מימיהו דבר המתקיים שרי דחסס מוכר ע"כ. ופי' ז"ל ע"כ.